Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA 2003. VIII. évfolyam, 7. szám. Szeptember-október

Az értelmiség határozza meg a társadalmat
A katolikus líceum évnyitója Munkácson (2-3. o.)

Vasmise
Károlyi Lajos atya 65 éves papi évfordulója (6. o.)

„Jöjj, Szentlélek Istenünk...”
Karizmatikus lelkigyakorlat Ungvár-Radváncon (7. o.)

Kárpátaljaiak a jelenések barlangjánál
Zarándoklat Lourdes-ba (9-10. o.)

A király, aki csak a pápának hódolt be
Szent István-búcsúk Kárpátalján (10. o.)

Az elesettek édesanyja
Teréz anya boldoggá avatása elé (11. o.)

Édesanyák! Fogjunk össze az imában!
5 éves az ungvári Szent Mónika közösség. (14-15. o.)

Evangelizáció hétről hétre
Felnőtt hittan Csapon. (16-17. o.)

Isten szolgáinak szolgája
II. János Pál 25 éves pápasága (18. o.)

Új épületben a Munkácsi Katolikus Líceum

A TARTALOMBÓL:

A Munkácsi Katolikus Líceum új épületének megáldása . . .2-3. o.
Imaoldal . . . . . .4. o.
Roska Péter atya lelkigyakorlata . . . . . .5. o.
Károlyi Lajos atya vasmiséje .6-7. o.
Karizmatikus lelkigyakorlat . . .7. o.
Zarándoklat Lourdes-ba . .8-9. o.
Ministránstábor Kőrösmezőn 10. o.
Az elesettek édesanyja . . . .11. o.
Hírek . . . . . .12-13. o.
Öt éves az ungvári Szent Mónika közösség .14-15. o.
Evangelizáció hétről hétre .16. o.
Százéves a csapi római katolikus templom . .17. o.
Isten szolgáinak szolgája . .18. o.
Szeptember és október szentjei . . . . . .19. o.
Életige, október . . . . . .20. o.
Caravaggio II. . . . . .21. o.
Mese . . . . . .22. o.
Bibliai kvíz, vetélkedő . . . .23. o.
Humor . . . . . .24. o.

Lapunk az Illyés Közalapítvány támogatásával jelenik meg.
Hálásan köszönjük!

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Pápai Zsuzsanna (főszerkesztő), Cserbánics Adrienn, Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

Olvasószerkesztő:
Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Munkácsy M. u. 19.

Engedélyszám:
3т 199

Készült:
Roman Povch nyomdájában, Ungváron

Az értelmiség határozza meg a társadalmat

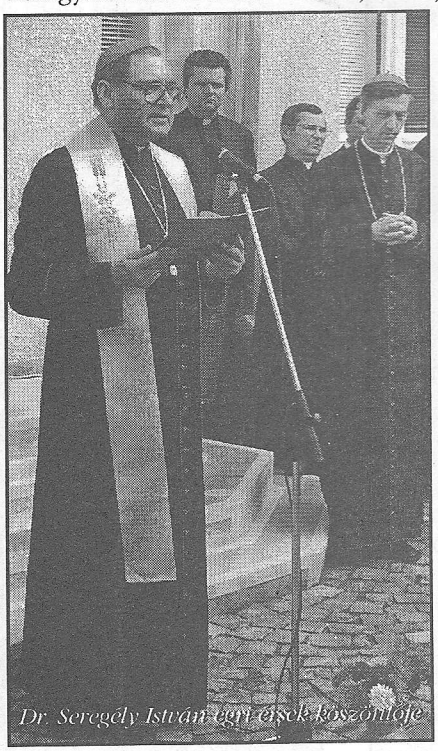
A Munkácsi Katolikus Líceum új épületének megáldása

2003. szeptember 1-jén került sor a Munkácsi Katolikus Líceum évnyitójára és új épületének megáldására. Az ünnepség Veni Sanctéval kezdődött a munkácsi Tours-i Szent Márton-székesegyházban. A szentmise főcelebránsa Dr. Seregély István egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt. Vele koncelebrált még Majnek Antal megyéspüspök, Babály András mezőkaszonyi plébános, Losák István szolyvai plébániai kormányzó, Ficzek László egri érseki titkár és Molnár János ungvári káplán. A líceum épületének megáldásán részt vett még Pogány István munkácsi plébániai kormányzó is. Az épület megáldását Dr. Seregély István egri érsek végezte.

Kristófori Olga igazgatónő évnyitó beszéde

A Munkácsi Katolikus Líceumban – az intézmény fennállása óta – a harmadik tanévet kezdték el a tanárok és a diákok. Az immár három évfolyamosra bővített líceum diákjai végre megfelelő épületbe költözhettek, ahol mindegyik évfolyam kényelmesen elfér.

Az idei tanévnyitó ünnepség, mint mindig, Veni Sanctéval kezdődött a székesegyházban. A szentmise elején Majnek Antal püspök köszöntötte Dr. Seregély István egri érseket, aki a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia nevében érkezett hozzánk. A püspök atya köszönetet mondott a magyar püspöki karnak, akik nagy segítséget nyújtottak ahhoz, hogy a katolikus líceum új épületbe költözhessen. „Köszönetet mondunk mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy megvegyünk és rendbe hozzunk egy épületet első katolikus líceumunk számára. Köszönöm ezt a híveknek is, akik nemcsak pénzzel támogattak minket, hanem nagyon sokat imádkoztak is értünk."

Dr. Seregély István egri érsek köszöntője

Az egri érsek atya válaszul elmondta: „Öröm és megtiszteltetés számomra, hogy itt lehetek. Mi Magyarországon szerencsésebb anyagi adottságokkal rendelkezünk, s ezekkel az anyagi javakkal Isten előtt elszámolással tartozunk. Az egész nap a mezőn, gyárakban fáradozó emberek áldozatossága tette lehetővé, hogy támogatni tudtuk a

A Munkácsi Katolikus Líceum új épülete

líceum új épületének megvásárlását; az ő adományaikból gyűlt össze a támogatás összege. A nemzeti és a keresztény összetartozás vett rá minket, hogy a líceum ügyét felkaroljuk."

A szentmise olvasmányait a líceum diákjai olvasták fel, majd az egri érsek atya szólt a megjelentekhez.

„Mindent meg kell tanulni: ismerni kell a jót, és ismerni kell a rosszat" – figyelmeztette a diákokat. „Nem mindegy, mire mondom, hogy jó és igaz, mire mondom, hogy rossz, és távol tartom magam tőle. Mindazt, amit megtanultam, a magam boldogulására, a rám bízottak szolgálatára és minden ember üdvösségére kell fordítanom."

Élni muszáj. Aki ezt az alaptörvényt figyelmen kívül hagyja, el fog tűnni ebből a világból. Életrevalóságunk jele ez az intézmény, amely mások jóakaratából is létesült. Azért jött létre, hogy tanulóit megtanítsa arra, hogyan alakítsanak a világból emberi otthont, s azt tovább építhessük mindenki javára.

„Köszönöm a szülőknek a tanúságtételt, hogy katolikus iskolába engedik gyermekeiket. Köszönöm ezt a diákoknak is. Nem lesz hibátlan ez a tanév sem, de mindent ki lehet és ki is kell javítani. Tévedést és hibát kijavítani keresztény kötelesség.

Köszönöm a tanároknak is, hogy ebben a pluralista társadalomban vállalják, hogy a keresztény gondolkodásmódot és világnézetet továbbadják a diákoknak.

Köszönöm az épület építőinek és jótevőinek nagylelkűségét. Isten nem marad adósa senkinek, aki az ő terveit szolgálja.

Imádkozzunk, hogy a líceum be tudja tölteni rendeltetését. Ahol ketten vagy hárman együtt vannak, egyet kérnek, ott Jézus velünk imádkozik, és az Atya meghallgat minket.

Mária oltalmába ajánlom a líceumot. Akinek a kezébe Isten az ő Fiát tette, ott jó helye lesz a líceumnak is és minden diákjának, tanárának."

A szentmise után a líceum új épületében, a Nedeczei u. 20. alatt folytatódott az ünnepség. Mint Kristofori Olga igazgatónő elmondta, ez a hely nagy jelentőségű számunkra, mivel évtizedekkel ezelőtt ebben az épületben magyar iskola működött. Majnek Antal püspök még egyszer köszönetet mondott a magyar püspöki karnak a nagylelkű támogatásért, és mindenkinek, aki bármivel is támogatta a líceum létrejöttét. Külön megköszönte az igazgatónőnek, hogy egész nyarát feláldozta azért, hogy a felújítási munkálatok szeptember elsejére véget érjenek. Valóban, az épület frissen festve, tisztán, hívogatóan várta a tanulni vágyókat.

Ezután Dr. Seregély István egri érsek megáldotta az épület falait, majd a tantermeket. Az ünnepség agapéval és beszélgetéssel zárult, mialatt a tantermekben elkezdődött a munka.

Az évnyitó ünnepséget a Munkácsi Ifjúsági Kórus is szépítette énekével, Szvirida János vezetésével.

Az ünnepség után rövid interjúban Dr. Seregély István egri érseket kérdeztem:

– Hogyan fogadta a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a felkérést a líceum új épületének támogatására?

– A legnagyobb jóakarattal. Ennek ellenére nem tudtunk annyi támogatást adni, mint szerettük volna, minket is akadályoznak anyagi korlátok.

– Milyen szerepe van egy katolikus iskolának?

– Az értelmiség határozza meg a társadalom mentalitását. A katolikus keresztény szellemben felnövőknek meghatározó szerepük lesz ennek alakításában. Az egyház: missziós egyház, az evangéliumot a hívek feladata is képviselni, keresztény tanúságtétellel.

– Milyen feladata van a Munkácsi Katolikus Líceumnak, magyar tannyelvű iskolaként a magyarság megmaradásában?

– A magyarság megmaradása életkérdés. Ha lesznek magyarok, lesz magyar nemzet, ha nem születnek magyarok, nem lesz magyar nemzet. A gyermekért a család, a kiművelésért a keresztény magyar iskolák a felelősek. Nem tartjuk magunkat többre senkinél, de kevesebbre sem.

– Mi a keresztény nevelés célja?

– Fogyasztói társadalomban élünk, nem hagyható ki a megélhetési szempont sem. Aki műveltebb, nagyobb az esélye, hogy itt, helyben megélhetéshez jut. Európa és Ázsia határán az európaiság, melybe beletartozik a magyarság is, kecsegtetőbb a megélhetés javítása szempontjából. Az a kérdés, meg tudnak-e maradni keresztény magyaroknak az itt élők. Fontos, hogy az értelmiség itt maradjon, hiszen, mint említettem, ők határozzák meg a társadalom mentalitását. Az egyszerűbb emberek nem tudják megfelelően képviselni érdekeiket, könnyebben elvesztik identitásukat. Az értelmiség az, mely hosszú távon tenni tud a kárpátaljai magyarság megmaradásáért. Fontos, hogy többnyelvűvé váljanak: anyanyelvén és az államnyelven kívül mindenki tanuljon meg egy germán (angol vagy német) és egy latin nyelvet (olaszt, spanyolt vagy franciát). Egy szláv, egy latin és egy germán nyelv birtokában el fog tudni boldogulni térségünkben.

Az értelmiség határozza meg a társadalmat. Ha egy ország értelmisége nem is beszéli ugyanazt a nyelvet, de egy kultúrát képviselnek, az a megfelelő. A magyar anyanyelvű diákoknak értelmiségivé kell válniuk; így tudnak szakterületeken is érvényesülni, a magyarságot képviselni, és fel tudják emelni a többi magyart is.

Pápai Zsuzsanna

Többé-kevésbé mindannyian küzdünk a valósággal, amelyet megéltünk vagy amelyet meg fogunk élni, harcolunk önmagunkkal és másokkal... A múltban vagy a jövőben élünk, és nagyon ritkán élünk valóságosan a jelenben...

Senki sem éli meg könnyedén a jelent, mindenkinek problémát jelent, hogy miként fogadja a mindenütt és minden pillanatban jelen lévő Istent.

Pedig ezt jelenti a Megtestesülés misztériuma.

Isten elrejtőzik a világban, a világ valóságában, itt van valahol a közelünkben.

Nem kell másutt keresnünk, a messzi égen, a csillagokban vagy a távoli jövőben.

Itt él mellettünk, egészen közel, a sebeinkben.

Jean Vanier

Imádlak áhítattal, Isten: rejtelem,
aki e jelekben titkon vagy jelen.
Néked egész szívem átadja magát,
mert Téged szemlélve elveszti magát.

Szem, ízlés, tapintás megcsalódhatik:
de a hallás rólad hittel biztosít.
Hiszem, amit hinni Isten fia szab:
igédnél, Igazság, mi van igazabb?

Isten-volta rejtve volt a keresztfán;
itt ember-arcát is rejti e talány.
De én mind a kettőt hiszem, s vallhatom,
Kérve, amit kért a bűnbánó lator.

Sebeid, Tamásként, látnom nem lehet,
mégis Istenemnek vallak tégedet.
Hadd, hogy egyre jobban hinni tudjalak,
tebenned reméljek, téged vágyjalak!

Isten halálára emlékeztető
eleven kenyér és embert éltető,
add, hogy éljen lelkem belőled csupán
s jóízét tebenned ne veszítse szám!

Kegyes pelikánom, Uram, Jézusom,
szennyes vagyok, szennyem véreddel mosom,
melyből elég volna egy csepp hullni rá
világ minden bűnét meggyógyítaná.

Jézus, kit titokba fedve látlak itt,
mikor lesz, hogy szomjas vágyam jóllakik,
hogy majd fátyol nélkül nézve arcodat,
leljem szent fényedben boldogságomat?

Aquinói Szt. Tamás

Összeállította: Risko Mariann

Szeretet az Isten, aki mindenütt jelen van. Ez az egy igazság, ha teljes szívvel hisszük, képes megváltoztatni életünket. Milyen szomorú távol lenni attól, aki mindenütt jelen van.

Szent Ágoston

Egy ember szellemi színvonalát arról ismerhetjük meg, hogy mennyire tud csodálkozni a Teremtés titkai felett. A lelki analfabéta ezen a világon mindent természetesnek talál.

Stendhal

Nehezebb egyetlen napot teljesen Isten gyermekeként leélni, mint szárnyaló terveket szőni az egész évre.

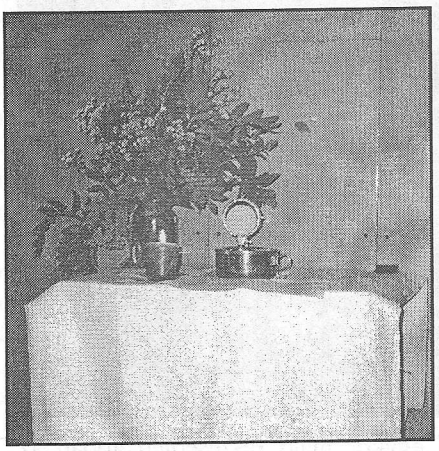
Christian Morgenstern

Isten, aki szellem vagy,
a szél gyönge susogásában hangod hallható,
lélegzeted a világnak életet ad,
fohászkodunk erődért s bölcsességedért.
Teljék el szépségben életünk!
A bíbor alkonyat mindig lángoljon szemünk előtt!
Tégy bölccsé bennünket, hogy tanításodat megértsük!
Segíts, hogy annak értelmét fölfejtsük,
amit minden levélbe, valahány sziklakőbe elrejtettél!
Készíts föl bennünket, hogy tiszta kézzel,
nyílt tekintettel hozzád érkezzünk,
hogy aztán, ha életünk kioltva,
akár a hunyó nap,
szellemünk szégyenkezés
nélkül járulhasson elébed!

Indián imádság
(Kalász Márton ford.)

Szeresd Istenedet és embertársadat!

Roska Péter atya lelkigyakorlata

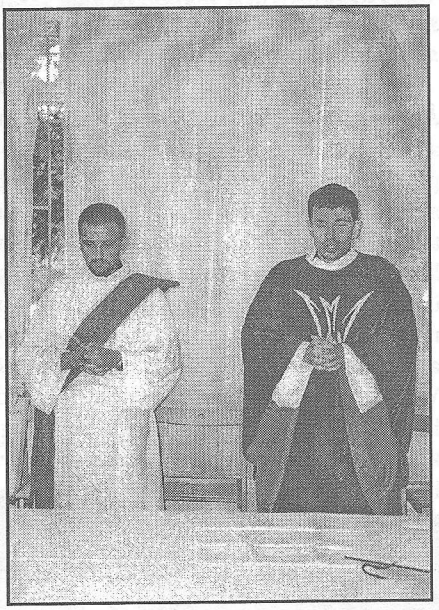
Július 11. és 13. között volt Roska Péter atya lelkigyakorlata. Ez az a lelkigyakorlat, amit mindig nagyon várunk, s amire ezúttal is nagyon sokan jöttünk el. Kb. 70-80 ember gyűlt össze a munkácsi Pákh-házban, ahol Péter atya nagy-nagy szívvel várt bennünket. A lelkigyakorlat szentmisével kezdődött, és a késő esti órákban Antal püspök atya előadásával folytatódott.

A három nap közös elmélkedéseinek a témája a főparancs volt. Lehetőség nyílt arra, hogy remetét „játszunk". Éltünk is sokan az elmélkedésnek ezzel a formájával. Jó volt a csendben Istennel találkozni és szembesülni magunkkal (önmagammal).

A Főparancs: „Szeresd Istenedet teljes szívedből, teljes elmédből és minden erődből, szeresd embertársadat, mint önmagadat." A lelkigyakorlat előadásain feltett néhány kérdés (s rájuk a válasz is) olykor megrázó volt. Mert könnyen elhisszük, hogy jól szeretünk. Pedig a legtöbb esetben csak önmagunkat szeretgetjük, dédelgetjük, sajnálgatjuk. S akkor megkérdezi Isten: szeretsz te engem? Egyáltalán: hogyan szeretsz te engem? Kötelességből szeretsz, vagy önmagadnak szeretsz, vagy azért, mert félsz a büntetéstől? Vagy miért, miért?!

A csöndben előjönnek ki nem mondott válaszaink, s rájövünk: Isten kegyelme nélkül, Jézus nélkül, aki Isten – semmit sem érünk! És tudjuk-e, hogy Ő szeret minket? Mindig!

Elgondolkodtam a szeretetről; nemcsak Isten, hanem az embertársaim iránti szeretetről is. Én menynyire hagyom magamat szeretni? És kiknek hagyom? Rájöttünk-e arra, hogy az embert szeretni nem azt jelenti: szeretem a csokit, a szép ruhákat, autót... stb. Az embert helyesen szeretni = Istent szeretni benne. Az embert szeretni = imádkozni érte. Az embert szeretni = elfogadni őt olyannak, amilyen. Az embert szeretni azt jelenti, hogy jó a kapcsolatom Istennel, az Úrral. Akkor meg tudom köszönni, hogy szerethetek, mert Ő megmutatta mi a szeretet, példát mutatott rá. Jézus útja a minden emberrel való egyesüléshez vezet.

Mindennap ki volt téve az oltáriszentség egy külön, csöndes helyiségben. Akármikor odakuporodhattunk Jézus elé. Őelé tehettük terheinket; Tőle kérhettünk segítséget ahhoz, hogy megtanuljunk jól szeretni; megtanuljunk imádkozni másokért, különösen ellenségeinkért. Ott mondhattunk köszönetet mindenért Istennek, kérve: gyógyítsa meg bennünk a sebeket, melyeket kapunk; másokban azokat, amelyeket mi okozunk.

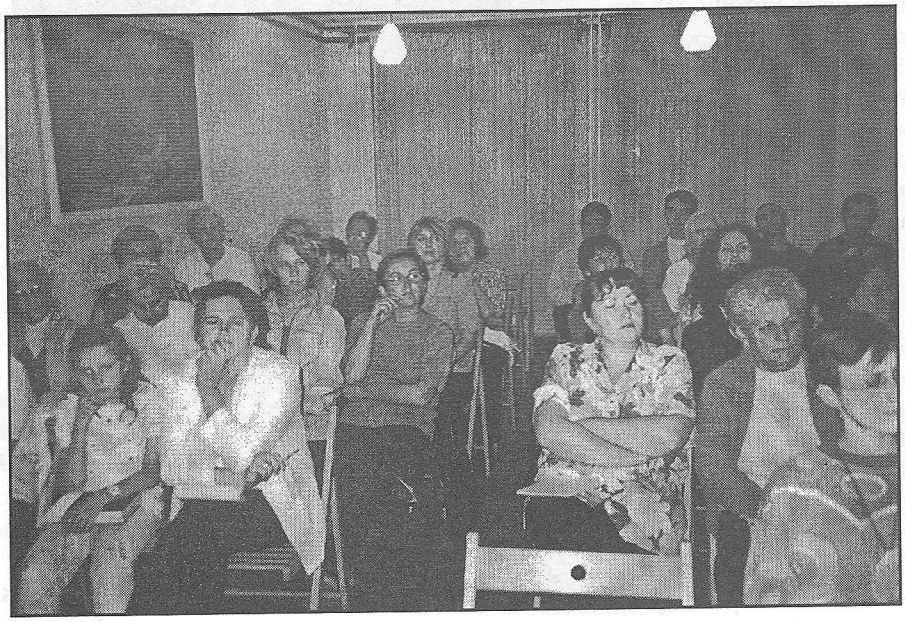
Az egyik szentmisét Molnár János, újmisés papunk mutatta be, aminek a végén újmisés áldását adta ránk.

A lelkigyakorlat végén – a szokásos módon – mindenki mindenkinek áldást adott. Kaptunk szentképeket is, melyeken az idézetek igen aktuálisak voltak.

Tele szívvel, szeretettel eltelve vettünk búcsút egymástól és ettől a három, szeretetben eltöltött lelkigyakorlatos naptól. Köszönet érte Péter atyának, aki fáradságot nem ismerve tűrte-bírta a fáradalmakat, a hosszúra nyúló beszélgetéseket. És köszönet mindenkinek, aki ennek a lelkigyakorlatnak a megszervezésében, lebonyolításában részt vett.

Viszontlátásra jövőre!

Szvirida Jolán

A szentmise végén a püspök atya is szeretettel köszöntötte Lajos atyát, aki időnként közbeszólt, és elmondta, hogy elfogadja ugyan az ünneplést, de az úgysem neki szól, hanem Istennek, akit ő egész életében szolgálni igyekezett; nem a maga erejéből, hanem Isten segítségével tudott megfelelni a feladatának. A püspök atya szeretettel köszöntötte még az ünnepség háttérbe húzódó, ám nagyon fontos szereplőjét: Károlyi Júliát, Lajos atya húgát, aki ez alatt a 65 év alatt végig vele volt, és jó testvérként a hátteret biztosította pap bátyjának, hogy akadálytalanul szentelhesse magát papi munkájának. Neki is nagy része van abban, hogy ilyen örömmel ünnepelhettünk ezen a napfényes, forró júliusi napon.

A családias, derűs hangulatú ünneplés végén, melyet hol meghatottság, hol nevetés, hol egyszerre mindkettő fűszerezett, Majnek Antal püspök atya megkérte Lajos atyát: adja ránk vasmisés áldását. „Egy ilyen hosszú, szépen megélt, kegyelmekkel telt papi élet nagyon sok kegyelmet tud közvetíteni azoknak, akik be tudják és akarják azt fogadni" – tette hozzá a püspök atya, aki a jelenlévőkkel együtt fogadta az áldást.

A szentmise után a papok menete csak lassan tudott kijutni a templomból. Minduntalan odalépett valaki Lajos atyához, szeretettel megölelte, kezet csókolt neki.

Kint a falu népe agapén látta vendégül a távolabbról érkezetteket.

Adja Isten, hogy Lajos atya még sokáig köztünk lehessen, és eleven példája legyen annak, hogy minden körülmények között talpon lehet maradni, meg lehet tartani és élni a hitet, meg lehet őrizni lelkünk békéjét. Legyen ő példa kispapjainknak is, akik közül, reméljük, sok hasonló lelkületű, nagyszerű pap kerül majd ki, akik hozzá hasonlóan helytállnak a nehéz időkben, akár kommunizmusnak, akár fogyasztói társadalomnak, akár szegénységnek vagy meg nem értésnek a formájában jelentkezik is. Addig is adjunk hálát Istennek Lajos atyáért!

Pápai Zsuzsanna

„Jöjj, Szentlélek Istenünk..."

Karizmatikus lelkigyakorlat Ungvár-Radváncon

Augusztus 19-én közel százan gyűltünk össze a Radványi Szent Gellért Katolikus Kollégiumban, hogy részt vegyünk a lelkigyakorlaton, amelyet Margarita nővér vezetett. Margarita nővér Indiából származik, ápolónővér volt. Most Németországban él, ahol lelkigyakorlatos házat vezet, a Rafael otthont.

Vele volt Kiliana nővér – aki szintén gyógyít – és egy német házaspár is. Kettőjük közül az asszonynak, Terezának van lelki adománya. Magyarországról Rumszauer Miklós atya érkezett.

Nagyon tetszett, amikor Margarita nővér megmondta a jelenlevőknek: ez zártkörű összejövetel, az itt jelenlévők közösséget alkotnak, ezért semmi értelme nincs a ki-be mászkálásnak, mert ez csak zavarná a lelkigyakorlatot és a résztvevőket.

A lelkigyakorlat alatt dicsőítettük az Urat, Alleluját kiáltottunk; éneklés közben azon csodálkoztam el, hogy ilyen hangosan még nem hallottam magamat énekelni. Az első nap furcsa volt kitárt karokkal imádkozni. Otthon szoktam néha ezt az imamódszert alkalmazni, de nyilvánosság előtt? Ez azonban nem egyszerű „csápolás", ahogy lekicsinylően nyilatkozni szoktak róla: Isten felé tárod a kezed, Neki örülsz, Őt dicsőíted. Azt már eddig is észrevettem, hogy lélekben időnként ujjongok. Ezt általában Isten váltja ki belőlem.

Margarita nővér mindennap 3-4 előadást tartott, melyet tolmács fordított magyarra. A lelkigyakorlat lényege a lelki-testi gyógyulás volt. Az előadások a Tízparancsolatról, bűnről, megbocsátásról, a megtérésről, a családi életről, személyes imáról, testi-lelki sebekről szóltak. Ami újdonság volt a számomra, a lelki sebek típusai: tudatosak, tudattalanok, tudatalattiak. Ezekből a legjobban az utolsó típus lepett meg. Az előadáson ugyanis elhangzott, hogy tudatalatti lelki sebeink nagy részét magzatkorunkban kapjuk.

Valamelyik nap előjöttek bennem gyerekkorom bizonyos bűnei, amit – mint késői megtérő – nem láttam bűnnek. Másnap volt arról szó, hogy kegyelem, amikor az ember belátja, hogy vétkezett. Meggyóntam azt a 20 éves időszakot, amikor még nem is tudtam, mi az a gyónás. Jó volt utána.

A nővérrel és segítőivel személyes beszélgetést is lehetett folytatni.

Utolsó előtti nap volt a „megbocsátás". Az esti előadáson meg kellett bocsátani mindenkinek, aki valaha megsebzett engem. Másnap volt a gyógyulás napja, amikor testi-lelki gyógyulások történtek Margarita nővér imáira.

Utolsó nap a Szentlélek kiáradásáért imádkoztunk. Mindenki tartott egy kicsit ettől a naptól. A püspök atya, Domonkos atya és Miklós atya koncelebrálták a szentmisét. Azután elkezdődött az ima. Amikor beálltam a sorba, nagyon vert a szívem, még a kezem is reszketett. Miklós atya, Domonkos atya és Margarita nővér imádkoztak.

Arra már előre felkészítettek minket, hogy lesznek „esések". Ezt hívják úgy, hogy „a Szentlélekben való megnyugvás." Én még ilyet nem láttam... Ott feküdtek az emberek a földön. Margarita nővérrel úgy álltunk meg, ha zuhanok, legyen helyem. Persze mögöttünk álltak, így nem kellett félni a sérüléstől. Behunyt szemmel, lazán leengedett kézzel kellett állni. Jó volt, ahogy imádkozik a nővér. Aztán éreztem, hogy hátradőlök. Feküdtem, becsukott szemmel, mindent hallottam, ahogy az emberek énekelnek, elesnek, imádkoznak. Aztán kinyitottam a szemem, s a német hölgy megkérdezte: „Gut?" (Rendben?) Nagy örömmel, mosolyogva mondtam: „Gut." A helyemre mentem, és sírni kezdtem az örömtől.

Most úgy tele vagyok az egésszel! Köszönöm, Istenem!

ALLELUJA!

Edit

A szentmise végén a püspök atya is szeretettel köszöntötte Lajos atyát, aki időnként közbeszólt, és elmondta, hogy elfogadja ugyan az ünneplést, de az úgysem neki szól, hanem Istennek, akit ő egész életében szolgálni igyekezett; nem a maga erejéből, hanem Isten segítségével tudott megfelelni a feladatának. A püspök atya szeretettel köszöntötte még az ünnepség háttérbe húzódó, ám nagyon fontos szereplőjét: Károlyi Júliát, Lajos atya húgát, aki ez alatt a 65 év alatt végig vele volt, és jó testvérként a hátteret biztosította pap bátyjának, hogy akadálytalanul szentelhesse magát papi munkájának. Neki is nagy része van abban, hogy ilyen örömmel ünnepelhettünk ezen a napfényes, forró júliusi napon.

A családias, derűs hangulatú ünneplés végén, melyet hol meghatottság, hol nevetés, hol egyszerre mindkettő fűszerezett, Majnek Antal püspök atya megkérte Lajos atyát: adja ránk vasmisés áldását. „Egy ilyen hosszú, szépen megélt, kegyelmekkel telt papi élet nagyon sok kegyelmet tud közvetíteni azoknak, akik be tudják és akarják azt fogadni" – tette hozzá a püspök atya, aki a jelenlévőkkel együtt fogadta az áldást.

A szentmise után a papok menete csak lassan tudott kijutni a templomból. Minduntalan odalépett valaki Lajos atyához, szeretettel megölelte, kezet csókolt neki.

Kint a falu népe agapén látta vendégül a távolabbról érkezetteket.

Adja Isten, hogy Lajos atya még sokáig köztünk lehessen, és eleven példája legyen annak, hogy minden körülmények között talpon lehet maradni, meg lehet tartani és élni a hitet, meg lehet őrizni lelkünk békéjét. Legyen ő példa kispapjainknak is, akik közül, reméljük, sok hasonló lelkületű, nagyszerű pap kerül majd ki, akik hozzá hasonlóan helytállnak a nehéz időkben, akár kommunizmusnak, akár fogyasztói társadalomnak, akár szegénységnek vagy meg nem értésnek a formájában jelentkezik is. Addig is adjunk hálát Istennek Lajos atyáért!

Pápai Zsuzsanna

„Jöjj, Szentlélek Istenünk..."

Karizmatikus lelkigyakorlat Ungvár-Radváncon

Augusztus 19-én közel százan gyűltünk össze a Radványi Szent Gellért Katolikus Kollégiumban, hogy részt vegyünk a lelkigyakorlaton, amelyet Margarita nővér vezetett. Margarita nővér Indiából származik, ápolónővér volt. Most Németországban él, ahol lelkigyakorlatos házat vezet, a Rafael otthont.

Vele volt Kiliana nővér – aki szintén gyógyít – és egy német házaspár is. Kettőjük közül az asszonynak, Terezának van lelki adománya. Magyarországról Rumszauer Miklós atya érkezett.

Nagyon tetszett, amikor Margarita nővér megmondta a jelenlevőknek: ez zártkörű összejövetel, az itt jelenlévők közösséget alkotnak, ezért semmi értelme nincs a ki-be mászkálásnak, mert ez csak zavarná a lelkigyakorlatot és a résztvevőket.

A lelkigyakorlat alatt dicsőítettük az Urat, Allelujáát kiáltottunk; éneklés közben azon csodálkoztam el, hogy ilyen hangosan még nem hallottam magamat énekelni. Az első nap furcsa volt kitárt karokkal imádkozni. Otthon szoktam néha ezt az imamódszert alkalmazni, de nyilvánosság előtt? Ez azonban nem egyszerű „csápolás", ahogy lekicsinylően nyilatkozni szoktak róla: Isten felé tárod a kezed, Neki örülsz, Őt dicsőíted. Azt már eddig is észrevettem, hogy lélekben időnként ujjongok. Ezt általában Isten váltja ki belőlem.

Margarita nővér mindennap 3-4 előadást tartott, melyet tolmács fordított magyarra. A lelkigyakorlat lényege a lelki-testi gyógyulás volt. Az előadások a Tízparancsolatról, bűnről, megbocsátásról, a megtérésről, a családi életről, személyes imáról, testi-lelki sebekről szóltak. Ami újdonság volt a számomra, a lelki sebek típusai: tudatosak, tudattalanok, tudatalattiak. Ezekből a legjobban az utolsó típus lepett meg. Az előadáson ugyanis elhangzott, hogy tudatalatti lelki sebeink nagy részét magzatkorunkban kapjuk.

Valamelyik nap előjöttek bennem gyerekkorom bizonyos bűnei, amit – mint késői megtérő – nem láttam bűnnek. Másnap volt arról szó, hogy kegyelem, amikor az ember belátja, hogy vétkezett. Meggyóntam azt a 20 éves időszakot, amikor még nem is tudtam, mi az a gyónás. Jó volt utána.

A nővérrel és segítőivel személyes beszélgetést is lehetett folytatni.

Utolsó előtti nap volt a „megbocsátás". Az esti előadáson meg kellett bocsátani mindenkinek, aki valaha megsebzett engem. Másnap volt a gyógyulás napja, amikor testi-lelki gyógyulások történtek Margarita nővér imáira.

Utolsó nap a Szentlélek kiáradásáért imádkoztunk. Mindenki tartott egy kicsit ettől a naptól. A püspök atya, Domonkos atya és Miklós atya koncelebrálták a szentmisét. Azután elkezdődött az ima. Amikor beálltam a sorba, nagyon vert a szívem, még a kezem is reszketett. Miklós atya, Domonkos atya és Margarita nővér imádkoztak.

Arra már előre felkészítettek minket, hogy lesznek „esések". Ezt hívják úgy, hogy „a Szentlélekben való megnyugvás." Én még ilyet nem láttam... Ott feküdtek az emberek a földön. Margarita nővérrel úgy álltunk meg, ha zuhanok, legyen helyem. Persze mögöttünk álltak, így nem kellett félni a sérüléstől. Behunyt szemmel, lazán leengedett kézzel kellett állni. Jó volt, ahogy imádkozik a nővér. Aztán éreztem, hogy hátradőlök. Feküdtem, becsukott szemmel, mindent hallottam, ahogy az emberek énekelnek, elesnek, imádkoznak. Aztán kinyitottam a szemem, s a német hölgy megkérdezte: „Gut?" (Rendben?) Nagy örömmel, mosolyogva mondtam: „Gut." A helyemre mentem, és sírni kezdtem az örömtől.

Most úgy tele vagyok az egésszel! Köszönöm, Istenem!

ALLELUJA!

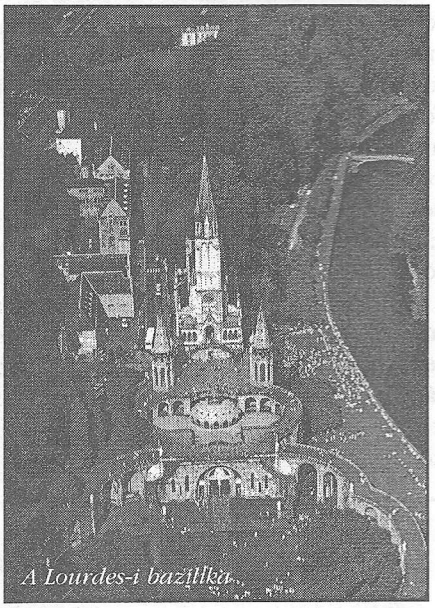
Edit

Zarándoklat Lourdes-ba

Hosszú és fáradságos szervezés eredményeként jött létre az a gyönyörű és gyümölcsöző zarándoklat a franciaországi Lourdes-ba, amelyen július utolsó hetében 19-en vettünk részt egyházmegyénkből.

Július 25-én, hajnalban indultunk útnak Snep Román atya és Mikulyák László kispap vezetésével arra a helyre, amelyet Isten Anyja azért választott ki, hogy a kegyelemnek forrása legyen, s hogy mindenki megtudja, Isten milyen nagyra becsüli az emberi szegénységet és egyszerűséget.

Első fontos állomáshelyünk az olaszországi Padova (Pádua) volt, ahol az Egyház egyik legnépszerűbb szentjének, Páduai Antalnak sírjánál imádkozhattunk, áldását kérve mindennapjainkra, gondjainkra. Esti szálláshelyünk Bresciában volt. Itt a magyar származású Izmindi Antal atya fogadott minket, aki sokat segített a kárpátaljai árvizek alkalmával a károsultak segélyezésében. Az ő ifjúsági csapata készített számunkra szállást és étkezést a Patri della Pace kolostorban. Vasárnap reggel a szentmise után indultunk Lourdes felé. A hosszú és fáradtságos utazás közben megálltunk a Földközi-tengernél is egy kis felüdülésre. Egész éjszakai utazás után, a déli órákban érkeztünk meg Lourdes-ba. Miután elhelyezkedtünk a szállásunkon, máris indultunk a jelenések barlangjához. A barlang közelében hosszú, de nagyon fegyelmezett sor kígyózott. Néhány pillanatra átérezhettük azt a csendet, amelyben Bernadette részesülhetett a jelenés pillanataiban. A barlang sziklafalai már le vannak kopva, hiszen minden zarándok meg akarja érinteni azt a helyet, ahol közel 150 évvel ezelőtt 18 alkalommal ért össze az ég és a föld. Lourdes esti fáklyás körmenetei meghatják az odazarándoklókat, és felkeltik bennük a vágyat: ide vissza kell jönnöm imádkozni, vissza kell jönnöm megtérni. A körmenet elején önkéntesek viszik Mária szobrát, majd a püspökök és papok után következnek tolókocsijaikon a Lourdes-ba zarándokló mozgássérültek, akikkel szintén önkéntesek foglalkoznak. Mindenki arcán mosoly, öröm és derű látható. Senki nem türelmetlenkedik, mindenki udvarias és azt figyeli, hogyan szolgálhatja a másikat. A tolókocsik után gyertyákkal a kezükben zarándokok tízezrei mennek, akik a világ minden részéből érkeztek ide,

A Lourdes-i bazilika

közben imádkozzák a rózsafüzért, mindenki a saját nyelvén. A körmenet végén a papság közösen áldja meg és bocsátja el a zarándokokat, hogy lakhelyén mindenki nyugovóra térve nyerjen erőt a következő nap feladataihoz.

Kedden délelőtt megtekintettük a háromszintes lourdes-i bazilikát, melyben gyönyörű mozaikoltárok jelenítik meg a rózsafüzér egy-egy titkát. A délutáni órákban egy francia diakónus vezetésével bejártuk azokat a helyeket, amelyek Bernadette életéhez kötődnek: Bernadette szülőházát, ahol tíz nagyon boldog esztendőt töltött, a Cachot (ejtsd: kasó), ahol a legnagyobb szegénységben és nyomorban, de nagy-nagy szeretetben élt a Soubirous család.

A többi zarándokhelytől eltérően Lourdes-ban nincsen mindennap minden zarándok részére közös szentmise, csak szerdán és vasárnap, az úgynevezett Népek Miséje. Szerda délelőtt mi is részt vettünk egy ilyen szentmisén a föld alatti X. Szent Pius-bazilikában, ahol egyszerre huszonötezer ember fér el. Nagy élmény volt mindannyiunk számára ennyi emberrel együtt imádkozni, énekelni, dicsőíteni Istent hatalmas és csodálatos tetteiért.

Lourdes tehát az imádság helye; ezenkívül másik nagy vonzereje az itt történt több mint kétezer gyógyulás. Az egyház hivatalosan eddig alig öt-

A kárpátaljai zarándokcsoport a Cite St. Pierre-ben

ven ilyen gyógyulásról mondta ki, hogy megmagyarázhatatlan és csodálatos módon, vagyis a kegyelem közreműködésével és Isten segítségével ment végbe. A gyógyulások legtöbbször annak a forrásnak vizében való megmerítkezés közben vagy után történnek, amelyet Mária mutatott meg Bernadette-nek. A délutáni órákban zarándoklatunk résztvevői is elmentek a medencékhez, hogy testilelki gyógyulást nyerjenek.

Egész zarándoklásunk fontos mozzanata csütörtökön a keresztút imádkozása volt a Lourdes környéki hegyekben. Ember nagyságú szoborcsoportok teszik jelenvalóvá az imádkozók számára Krisztus Urunk dicsőséges és megváltó útját. Jézus szenvedésének útján elmélkedtünk megváltásunk nagy titkairól, amelyek mindannyiunk életében is jelen kell hogy legyenek. Elmélkedéseinket Román atya és a kispapok segítették. Zarándoklásunk alatt ezen az estén utoljára vettünk részt az esti fáklyás körmenetben. A több ezer fős tömegben olyan érzésünk volt, hogy Mária minket is megáld és anyai palástjába takarva bocsát haza otthonainkba, mindennapjainkba.

Másnap reggel fájó szívvel, de nagy kegyelmekkel eltelve indultunk el Lourdes-ból. Mindenki megmerítette edényeit lourdes-i vízzel, hogy itthon is több beteg, szenvedő emberhez eljusson ez a forrásvíz, megújítva testét, lelkét, életét.

A hosszú út fáradalmait enyhítette, sőt kioltotta az a mérhetetlen öröm és kegyelmi áradat, amellyel elteltünk Lourdes-ban. Útközben szálláshelyeinken sok ember gondoskodó szeretetét érezhettük, s ezt a szeretetet igyekszünk otthonainkban továbbadni.

Hálásak vagyunk mindannyian a Mindenható Istennek és a szeplőtelenül fogantatott Szűzanyának, hogy ezen a fáradságos és nehéz, de ugyanakkor Isten kegyelmeivel bőséges zarándoklaton vezérelt bennünket.

Kedves Testvéreink, akiknek nem volt lehetőségük velünk zarándokolni, értetek is imádkoztunk, titeket is a Szűzanya oltalmazó palástja alá helyeztünk, hiszen ezeken a nagy zarándokhelyeken az ember jobban megérzi, hogy mennyire egy ritmusra dobban az Egyház szíve, Jézus Győzedelmes Szíve.

Mikulyák László

NYÁRI MINISTRÁNSTÁBOR KŐRÖSMEZŐN

2003. július 7. és 11. között a kőrösmezői plébánia adott otthont a különböző plébániákon és filiákon szolgáló ministránsoknak, akik táborozni gyűltek itt össze. A szép számmal – mintegy hetvenen – összejött 12-15 év közötti fiúsereg tagjai Ungvárról, Szürtéből, Sislócról, Koncházáról, Császlócról, Rátról, Téglásról, Csapról, Munkácsról, Szolyváról, Beregszászból, Nagymuzsalyból, Benéből, Kaszonyból, Nagybégányból, Nevetlenfaluból, Aklihegyről, Husztról, Nagybocskóról érkeztek. A festői tájakban bővelkedő Kőrösmezőn az ötnapos táborozás jutalomüdülés volt az egész éves szolgálatért cserébe.

A szervezők legnagyobb örömére a vártnál többen gyűltek össze, ez a megérkezés utáni elszállásolásban némi fennakadást is okozott. De a „Sok jó ember kis helyen is elfér" közmondás itt is megtartotta érvényét. A belakoltatás és a vacsora után mindnyájan éjszakai túrán vettünk részt. A gyerekek a hosszú utazás és az éjszakai séta fáradalmait reggelig tartó ébrenléttel pihenték ki.

A ministránstábor résztvevői, háttérben a Hoverlával

Másnap, kedd délelőtt Pogány István atya által tartott szentmisén és az azt követő ministránsoknak szóló előadáson vettünk részt. István atya buzdító szavait ezúton is köszönjük, megszívleljük, és reméljük, minél többen megtartják azokat a hétköznapokban is. Az előadás kiscsoportos beszélgetéssel folytatódott. Majd az ebéd után a közelben lévő futballpályán métázhattunk és focizhattunk.

Szerdán gyalogszerrel nekivágtunk a 11 km-es távolságnak, amely a Tatár-hágóra vezetett, ahol jókedvünk a tetőfokára hágott. Csütörtökön pedig egész napos kirándulást tettünk a Keleti-Kárpátok legmagasabb csúcsára, a Hoverlára (2061 m), de nem messze a csúcstól a hirtelen kedvezőtlenné váló időjárási viszonyok miatt kénytelenek voltuk viszszafordulni. Sebaj, majd legközelebb!

Pénteken a reggeli táborbontás után szomorúan búcsúztunk el gondtalan pihenésünk színhelyétől, a kőrösmezői plébániától és társainktól, s mintha a természet is megsiratott volna minket, távozókat, csöndes nyári esőt hullatott. Sok szép emléket vittünk haza magunkkal, ezek erőt és hitet adnak az Úr további, kitartó, oltári szolgálatához. Jövőre ismét találkozunk.

Isten áldjon minden résztvevőt, kicsit és nagyot egyaránt!

Köszönet mindenkinek, aki segített a ministránstábor szervezésében és lebonyolításában!

K. S.

Szent István-napi búcsúk Kárpátalján

Técső

A templom felszentelésének 115. évében dr. Katona István egri segédpüspök atya tartotta a Szent István-napi búcsút augusztus 19-én, délután. Vele együtt misézett Hidász Ferenc plébános, Stanco Attila káplán, Snep Román rahói és Losák István szolyvai plébániai kormányzók, Bán Jónás OFM nagyszőlősi plébános, valamint Krenicky Peter técsői görög katolikus plébános. Több száz fő vett részt a búcsún Técsőről, Husztról, Viskről, Bustyaházáról, s görög katolikus zarándokok is szép számmal érkeztek.

A püspök atya arról beszélt, hogy a keresztény elvek alapján hogyan rendezte be Szent István király az államot. Beszélt a keresztény család fontosságáról is a „magyar szent család", vagyis Szent István, Boldog Gizella és Szent Imre herceg kapcsán. Életszentségük, Istennek való szentelődésük számunkra is megvalósítható példakép. Az Eucharisztikus Jézus imádása és tisztelete pedig megvalósíthatóvá teszi számunkra is ugyanezt.

Dr. Katona István püspök atya, aki ezen a nyáron ünnepelte aranymiséjét, azaz pappá szentelésének ötvenedik évfordulóját, a szentségi körmenet előtt aranymisés áldást osztott a jelenlevőknek.

A görög katolikus parókus a katolikus egyház egységéről beszélt, melyet szépen jelképezett a görög és a latin szertartású katolikusok közös ünneplése Técsőn a búcsúk alkalmával.

Ezután szentségi körmenet következett, majd agapéval zárult az ünneplés.

Mikulyák László

Aknaszlatina

Augusztus 20-án, Szent István király ünnepén megtelt az aknaszlatinai templom a helyi és a környékről odazarándokolt hívekkel. A búcsúi szentmise főcelebránsa Majnek Antal megyéspüspök atya volt. Vele álltak az oltárnál Pap Sándor aknaszlatinai

plébános, Snep Román rahói és Losák István plébániai kormányzók, Stanco Attila técsői káplán, Rácz István diakónus és Pataki Emil técsői állandó diakónus.

A püspök atya beszédében a szent királyt méltatta, annak emberi és keresztény államférfiúi kiválóságát. Szent István királynak minden csatája győztes volt – kevés ilyen király akadt a történelemben. Nem volt még egy ilyen keresztény király, aki nem hódolt be sem Rómának, sem Bizáncnak, tehát egyik világi hatalomnak sem, hanem egyedül csak a pápának, aki Krisztust képviseli itt a földön. Olyan személyes kapcsolatot tartott Istennel a lelkiismeretén keresztül, hogy mert arra hallgatni, biztonságot jelentett számára. Ezért nem félt a járatlan úttól, mert a lelkiismerete indíttatása szerint dönteni. A történelem igazolta, hogy jó utat választott. Élete örök példa arra, hogy az evangélium megvalósítható.

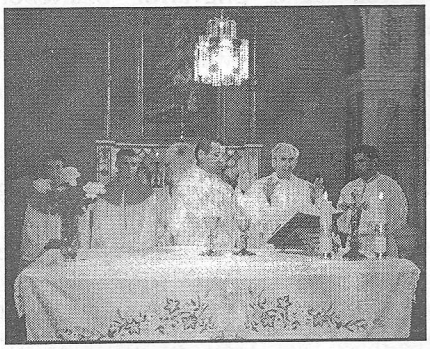
A szentmise után Aknaszlatina polgármestere, Szokolán Ildikó köszöntötte a megjelenteket, majd Milován

Sándor, a KMKSZ elnöke mondott ünnepi beszédet. Ezután a templomot körülvevő emlékparkban sor került a Szent István-szobor megkoszorúzására. Koszorút helyeztek még el a sztálini lágerekbe hurcoltak emlékére állított emlékműnél és a millenniumi emlékpark keresztjénél. Az ünnepségen részt vett Varga Attila, a Magyar Köztársaság konzulja. Az ünnepség után az összegyűlteket a templom előtt a helyi Bel canto énekkar, a Nefelejcs néptáncegyüttes és az Őszirózsa kórus változatos műsorral szórakoztatta.

Mezőkaszony

Augusztus 24-én, vasárnap ünnepelték meg Mezőkaszonyban Szent István király emlékére és tiszteletére az egyházközség búcsúnapját. A szónok Babály András volt, aki augusztustól a plébánosi teendőket látja el Kaszonyban, s vele koncelebrált Károlyi Lajos, a hatvanegy éve Kaszonyban szolgáló vasmisés atya. Az össze-

gyűlt híveknek András atya arról beszélt, hogy nemcsak az államalapító király kiváltsága a szentté válás, hanem mindannyiunk számára lehetőség, sőt kötelesség, hiszen Jézus mondta: „Szentek legyetek!" Mi nem egy állam élén, hanem hétköznapi életünkben, feladatainkban való helytállásunkkal lehetünk szentek, amely nem kisebb szentség, mint Szent Istváné.

Az ünnepi szentmisét Oltáriszentség-körmenet követte a templom körül, majd szentségi áldással zárult a szentmise. Ezután a kaszonyi hívek agapén látták vendégül a környékről odazarándokló híveket.

Pápai Zsuzsanna

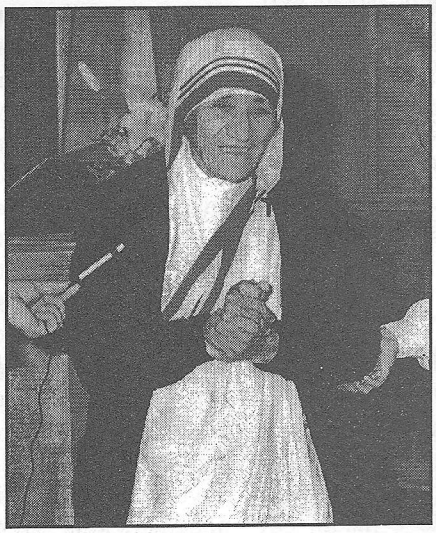
Az elesettek édesanyja

Kalkuttai Teréz anya boldoggá avatása elé

Így nevezte őt egy cikkíró, amikor Teréz anya haláláról számolt be. Kevesen vannak mostanában, akiket keresztnevükről ismer az egész világ, s akit mindenki anyának nevez. Így nevezték őt az indiai szegények is, keresztények és hinduk egyaránt, s ő válogatás nélkül mindegyiküknek anyja volt.

Az albán nemzetiségű Teréz anya 1910-ben született Skopjéban, a mai Macedóniában. 1928-ban lépett az angolkisasszonyok rendjébe, s attól kezdve élete végéig Indiában élt. A nagy szegénységet látva isteni sugallatra határozta el, hogy életét a legszegényebbeknek szenteli. Meghívása hasonlít Assisi Szent Ferencéhez, aki szintén a legkisebbek szolgálatára kapott meghívást: isteni sugallatra és az Ő erejéből megcsókolt egy leprást, s egész élete megváltozott. Teréz anyát is elérte Isten szeretetének hirtelen lángra lobbantó tüze. Rendjének egy jómódú lányokat tanító intézetében volt igazgatónő, s egy idő után mélyen megérintette a szegények, nyomorultak látványa, mely Kalkutta utcáin mindennapos, és a kevés gazdag luxusához képest még kiáltóbb. Ez soha többé nem hagyta nyugodni. 1946. szeptember 10-én, egy vonatúton érte el a „híváson belüli hívás", melyről így beszél: „Az üzenet teljesen világos volt: el kell hagynom a kolostort, és a szegények között élve kell segítenem őket. Ez parancs volt." Ennek a parancsnak örömmel engedelmeskedett. 1948-ban a Szentatya engedélyével elhagyta szerzetesrendjét, ahol pedig nagyon szeretett lenni, és Kalkutta nyomornegyedébe költözött, hogy ezután egész életét a szegények legszegényebbjeinek szentelje. Megalapította a haldoklók házait, ahol súlyos betegeket és haldoklókat ápolnak, akik szeretettel körülvéve, emberhez méltóan halhatnak meg. Iskolákat, árvaházakat alapított, a számkivetett leprásoknak falvakat építtetett. Először egyedül dolgozott, de csakhamar társai is akadtak, akikkel együtt járta Kalkutta utcáit. Belőlük nőtt ki a Szeretet Misszionáriusainak rendje, előbb a női, majd a férfi ág, mely mára a világ számos országában jelen van. Teréz anya nevét aztán szárnyaira kapta a világhír, és nemcsak az egyszerű emberek, hanem politikusok, színészek, rocksztárok is őszinte tisztelői közé tartoztak. Nagyon szerette és tisztelte őt II. János Pál pápa, aki – amikor egyszer Teréz anya kihallgatásra jött hozzá – ezt mondta: „Jegyezzék meg, hogy nem Teréz anya jön a pápához, hanem a pápa megy Teréz anyához kihallgatásra!"

Ki ne gondolkodott volna el, miben rejlik Teréz anya vonzereje? A ráncos arcon megjelenő mosoly sok embernek érintette meg a szívét, és megérzett valami olyat, amit kihagyott az életéből.

Semmit nem érne mindaz, amit Teréz anya a szegényekért tett, ha cselekedeteinek mozgatórugója nem a szeretet lett volna. „Osszam szét bár minden vagyonomat a szegényeknek, adjam oda bár testemet égőáldozatul – ha szeretet nincs bennem, mit sem érek". Teréz anyát azonban az Isten és az emberek iránti szeretet vezette, melyet nem kell és nem is szabad elválasztani egymástól. Ezért van mérhetetlen értéke életművének. „Teréz anya tevékenységének az volt az alapja, hogy lelkében feltétlen parancsnak vette azt az evangéliumi elvet, hogy ha valaki segít az éhezőn-szomjazón, ha vigasztal vagy gyógyít egy beteget, magányost vagy kitaszítottat, mintha a szenvedő Jézuson segítene" (Király Zoltán). Teréz anya erről így beszél: „a nyomornegyedben oly sok arcon láttam nap mint nap a fájdalmas Krisztus vonásait tükröződni... A föltámadt Krisztus, aki Isten dicsőségében él, egyben a haláltusáját vívó Jézus is, ma éppen úgy, mint holnap, egészen a világ végéig." Teréz anya egyszer így beszélt szolgálatának titkáról: „Isten nélkül mi is túl szegények vagyunk, hogy a szegényeknek segíthessünk. Én is csak egy szegény asszony vagyok. De amikor imádkozom, Isten a szívembe helyezi a szeretetét, és így vagyok képes szeretni a szegényeket, imádkozva."

Erről beszél a következő esemény is: Teréz anyát egyszer egy újságíró egy bűzlő sebű beteg ápolása közben találta. Az újságíró elfordította a fejét: „Egymillióért sem csinálnám!" – mondta undorodva. Teréz anya elmosolyodott: „Én sem" – mondta egyszerűen.

Úgy gondolom, ebben rejlett Teréz anya vonzereje is: Isten hozzánk lehajló, irgalmas szeretetét jelenítette meg közöttünk. Az emberek megértették a szeretetnek ezt az üzenetét. Halálakor egész India siratta, vallási különbségek nélkül, s egymillió ember jött el a temetésére.

II. János Pál pápa így beszélt róla: „Ne feledjük el Teréz anya példáját, és ne pusztán szavakban emlékezzünk meg róla! Legyen hozzá bátorságunk, hogy mindig az embert és alapvető jogait tegyük az első helyre... küzdjetek az éhség és a betegségek ellen, hogy minden ember emberhez méltón élhessen és halhasson meg. Ezt akarja Isten, aki Teréz anya tanúságtételén keresztül is erre emlékeztet bennünket. Teréz anya támogasson és kísérjen el minket az Égből!"

Teréz anya boldoggá avatására 2003. október 19-én Rómában kerül sor. Attól a naptól kezdve már így is kérhetjük segítségét: „Boldog Kalkuttai Teréz anya, könyörögj érettünk!"

Pápai Zsuzsanna

Hazai hírek

Július 11-13. Roska Péter lelkigyakorlatot vezetett a munkácsi Pákh-házban. Egész Kárpátaljáról mintegy 70 fő vett részt.

Július 25 – augusztus 4. Egyházmegyénkből 19-en lourdes-i zarándoklaton vettek részt.

Július 28. Károlyi Lajos atya vasmiséjét tartotta Mezőkaszonyban.

Augusztus 1-7. Egyházmegyénk ifjúságának képviselői Medjugorjéba zarándokoltak, a 14. Ifjúsági Fesztiválra.

Augusztus 20. Szent István-napi búcsúkat tartottak Kárpátalja-szerte.

Augusztus 19-23. Karizmatikus lelkigyakorlatot tartott az indiai származású Margarita nővér az ungvár-radványi katolikus kollégiumban, mintegy száz fő részvételével.

Augusztus 25-27. Lancaric József atya vezetésével papi lelkigyakorlat volt Radváncon a Munkácsi Egyházmegyében működő papok számára.

Augusztus 31. Karácsfalván megtartották a Sztojka Sándor Görög Katolikus Líceum megnyitóját.

Szeptember 1. A Munkácsi Katolikus Líceum tanévnyitója és új épületének megáldása Munkácson. A tanévnyitó szentmise főcelebránsa Dr. Seregély István egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt, aki a tanévnyitó ünnepség végén megáldotta a líceum új épületét.

Szeptember 14. A Szent Katalin Római Katolikus Óvoda felszentelésére került sor Fancsikán. A szentelést Majnek Antal megyéspüspök végezte.

Október 4. Sillye Jenő koncertet tart Ungváron az esti 6 órás szentmise után.

Emléktábla-avatás Gyertyánligeten

Július 20-án leplezték le Gyertyánligeten Boksay József festőművész emléktábláját, melyet a gyertyánligeti római katolikus óvoda falán helyeztek el. 1891-ben ebben az épületben született a híres művész.

Az emléktábla felállítását a községi tanács szervezte.

Az ünnepséget Jevdokija Pavljuk, a községi tanács elnöke nyitotta meg.

A résztvevőket és a vendégeket a katolikus óvoda növendékei ukrán és magyar énekekkel, tánccal, versekkel köszöntötték.

A résztvevők megtekintették a nagy festőművész alkotásainak reprodukcióit és az óvodát, amelyet a gyertyánligeti Szent Antal Karitász külföldi segélyek révén nagyon szépen felújított, hogy a kicsinyek jól érezhessék itt magukat.

Mácsek Szidónia,
a gyertyánligeti Karitász vezetője

†

2003. szeptember 7-én, vasárnap, életének 83. évében elhunyt **Margitics Iván**, a Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye nyugalmazott püspöke. Az Ökörmezői járási Pilipecen az általa végzett oltárszentelési liturgia közben érte a halál. Temetésére 2003. szeptember 10-én, délelőtt 11 órakor került sor a Nagyszőlősi járásbeli Borzsavszke (Nagycsongova) faluban, az általa építtetett templom kriptájában. A temetést Milan Sásik, a Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye püspöke végezte, az Ukrajna különböző részeiről érkezett görög katolikus püspökökkel együtt. A szertartáson a római katolikus egyházat Majnek Antal megyéspüspök, Petro Zharkovskij általános helynök, Molnár János ungvári káplán és több hívő képviselt.

Külföldi hírek

Élete feláldozásával mentett meg hét személyt a vízbefúlástól Stefano Gorzegno atya

Campobasso: Egész Olaszországban mély megrendülést keltett az a hír, hogy egy 44 éves pap, Stefano Gorzegno atya szívinfarktusban hunyt el közvetlenül azután, hogy kimentette a tengerből plébániája hét hívét. II. János Pál pápa Angelo Sodano bíboros, államtitkár aláírásával táviratban fejezte ki részvétét a campobassói püspöknek, akinek egyházmegyéjében tevékenykedett az életét feláldozó plébános. A Szentszék osztozik a plébánia híveinek gyászában, miközben hálával emlékezik a nagylelkű és bátor papra. Imádkozik Gorzegno atya lelki üdvéért és apostoli áldását küldi különösen azokra a fiatalokra, akiknek életét plébánosuk megmentette.

Stefano Gorzegno, veronai születésű pap július utolsó napjaiban plébániája 50 hívével tengerparti kirándulást tett. A fürdőzés során heten – közöttük öt fiatal – életveszélybe kerültek. Stefano atya azonnal mentésükre sietett, és emberfölötti módon küzdött az életükért. A partra érve, miután megbizonyosodott róla, hogy minden híve megmenekült, visszaadta lelkét Teremtőjének. Stefano Gorzegno atya életével és halálával megvalósította Jézus tanítását: „Nagyobb szeretete senkinek nincs annál, mint aki életét adja barátaiért."

A szentatya 2004 februárjára bíborosokat kreáló konzisztóriumot hív egybe

Vatikán: Ezt közölte a többnyire jól értesült ANSA olasz hírügynökség. Voltak olyan hírek is, amelyek szerint az új bíborosok kreálása egybeesne azzal az ünnepséggel, amelyet II. János Pál pápává választásának 25. évfordulója alkalmából rendeznek, október 18-án. Ám vatikáni egyházi személyiségek szerint a konzisztórium legvalószínűbb időpontja 2004. február 22-e lesz.

„A dátumot a pápa személyesen választja meg, de hagyományosan fontos egyházi ünnephez, legtöbbször február 22-éhez – Szent Péter székfoglalásának ünnepéhez vagy június 29-éhez, Péter és Pál apostolok, Róma fő védőszentjei ünnepéhez – kötődik. Ha a konzisztórium

2004-ben lenne, nem sérülne az a hagyomány sem, hogy II. János Pál 25 éve tartó pápasága során általában háromévenként tartott bíborost kreáló konzisztóriumot. Ismeretes, hogy a szentatya megválasztása 25. évfordulójára, október 18-ára Rómába hívta a bíborosi kollégium tagjait. Ha ehhez kapcsolódna a konzisztórium, akkor sok költséget és fáradságot lehetne megtakarítani. Ugyanakkor az is igaz, hogy két egymástól nagyon eltérő eseményről van szó, amelyet nem lehet könnyen összhangba hozni" – írja az ASNA. VR/MK

A szentatya ötvenöt éve kezdte meg papi szolgálatát

Vatikán: Karol Wojtyla 1948 nyarának végén kezdte meg papi szolgálatát a Krakkó melletti Niegowic plébániáján. A plébánia idős hívei még emlékeznek a fiatal káplánra, akinek kezében mindig ott volt a Rózsafüzér, és aki gyakran letérdelt a Mennybe felvett Szűzanya kegyképe előtt. Az évforduló alkalmából szeptember 6-án este hangversenyt tartottak a niegowici plébánián, amelyen jelen volt Franciszek Macharski bíboros, krakkói érsek is. A rendezvény elején részleteket olvastak fel a szentatya nemrégiben – immáron magyarul is – megjelent Római triptichon c. elmélkedéséből. A hangverseny végén a bíboros – Krisztus világosságának jelképeként – meggyújtott egy gyertyát, amelyet az egység jeleként átnyújtott Eduard Kojnok rozsnyói püspöknek, akinek egyházmegyéjét a pápa szeptember 13-án keresi fel.

Az ortodox többségű Románia ünnepélyes megemlékezése II. János Pál pápaságának 25 éves jubileumáról

Bukarest: „II. János Pál pápa alapvetően járult hozzá az új Európa, valamint a keresztény ihletettség és az európai eszmeiség kapcsolatához" – e szavakkal nyitotta meg Pio Laghi bíboros szeptember 3-án, kedden Bukarestben az Olasz Külügyminisztérium által szervezett találkozót, amelyre a szentatya péteri szolgálatának 25 éves jubileuma alkalmából került sor. Krakkó, Buenos Aires és Strasbourg után a román főváros adott otthont a „Híd Kelet és Nyugat között: az ökumenizmus útjai II. János Pál pápasága alatt" – című találkozónak.

Első ízben fordul elő, hogy egy többségében ortodox vallású ország ilyen ünnepélyes módon emlékezik meg egy pápai évfordulóról. Laghi bíboros hangsúlyozta, hogy Románia fontos szerepet játszott a Kelet és Nyugat közötti híd építésében, s kiemelten utalt a szentatya 1999-es romániai látogatására, melynek során a világon először imádkozhatott együtt a pápa egy ortodox pátriárkával. VR/MK

„Miért kell a pápának betegen is utaznia?" – a szentszéki szóvivő nyilatkozata

Az olasz közszolgálati televízió első csatornája szeptember 14-én, vasárnap délelőtt élő adásban közvetítette II. János Pál pápa pozsonyi szentmiséjét. Az áldoztatás alatt Joaquín Navarro-Valls szentszéki szóvivő válaszolt az újságírók kérdéseire, többek között, hogy miért kell a pápának ilyen betegen, fizikailag ennyire korlátozott állapotban külföldi országokba utaznia.

Navarro-Valls leszögezte: nyilvánvaló, hogy a szentatya beteg, hogy alig tudja olvasni a leírt szöveget, alig tud mozogni. Ám azt a több tízezer embert kell megkérdezni, hogy a pápa miért kel mindig útra, akik ezúttal is egybegyűltek, hogy lássák őt, hogy együtt imádkozhassanak vele, és akik most is szeretettel követték minden megnyilvánulását. Aki közelről ismeri a szentatyát, tudja, hogy betegségét, korlátozottságát úgy éli meg, mintha az a világ legtermészetesebb dolga lenne, mint ami hozzátartozik az idős korhoz. A szentatya rossz egészségi állapota ellenére megőrizte humorérzékét és nem veszítette el életkedvét, amint azt az idősekhez írt levelében is megvallotta. „Hogy miért utazik még most is a pápa? Azért, mert küldetését hatalmas felelősségként éli meg és nem akarja, hogy egészségi állapota ebben korlátokat emeljen elé" – mondta a szentszéki szóvivő. Arra a kérdésre, hogy ez lesz-e a pápa utolsó lelkipásztori látogatása, Navarro-Valls kitérő választ adott. Elmondta, hogy négy új meghívás érkezett, de a pápa még nem döntött ezek felől. Aki ismeri a szentatyát, nem tarthat semmit kizártnak. VR/MK

Eljött az ideje annak, hogy megváltozzon a katolikus és az orosz ortodox egyház közötti kapcsolat

Aachen: Kirill metropolita, az orosz ortodox egyház küldöttségének vezetője jelentette ezt ki Aachenben, a Szent Egyed Közösség által szervezett vallási vezetők találkozója során. A kijelentés egy vitafórumon hangzott el, amelyen az ökumenizmus kérdéséről fejtették ki véleményüket a felek. A Szent Egyed Közösség sajtóirodájának közleménye szerint Kirill metropolita leszögezte: „Moszkva készen áll arra, hogy tárgyaljon. Elérkezett az az időszak, amelyben a múlt nehézségein túllépve a párbeszéd lehetővé vált. Sokan azt mondják, hogy az ortodoxok nem hajlandók a párbeszédre. Ha ez így lenne, akkor én most nem lennék itt Aachenben." VR/MK

Tanulmányi értekezlet a Vatikánban négy földrész angol nyelvű főpásztorai számára

Vatikán: 169 angol nyelvű főpásztor vett részt azon az értekezleten, mely szeptember 8-án kezdődött a Vatikánban, s amelyet az Evangelizálási Kongregáció hívott össze. A szeptember 20-áig tartó tanfolyamra 63 afrikai, 88 ázsiai, 5 amerikai és 13 óceániai főpásztor érkezett Rómába. Crescenzio Sepe bíboros, az Evangelizálási Kongregáció prefektusa, aki nemrég tért vissza mongóliai küldetéséből, az értekezletet megnyitó beszédében meghatározta a tanfolyam célját: a főpásztorok ismerjék meg és támogassák egymást, és így gyűjtsenek energiát a szolgálatuk során felmerülő problémáik megoldásához. Az eltérő kulturális, politikai és vallási helyzet miatt ezek a főpásztorok nagyon sokszor határhelyzetben végzik lelkipásztori szolgálatukat, nagy szükségük van tehát arra, hogy erősítést kapjanak küldetésükhöz. Az értekezleten meghallgatják bíborosok, teológusok előadásait a főpásztorok tanítói, megszentelői és kormányzói feladatairól, amelyek szem előtt tartják az egyes missziós területek eltérő sajátosságait. Foglalkoznak számos más kérdéssel is, mint pl. a szemináriumi képzés, a Római Kúriával és az egyes püspöki karokkal való együttműködés, az egyház társadalmi tanítása, a karitatív tevékenység és a vallások közötti kapcsolatok. VR/MK

5 éves az ungvári Szent Mónika közösség

1998. június 15-17-én Róna Gábor magyarországi jezsuita atya lelkigyakorlatot tartott Ungváron. Ennek kapcsán ismertette meg az ungvári egyházközség híveivel a Szent Mónika közösség imáját. Gábor atya a vele folytatott beszélgetés után engem bízott meg az imacsoport vezetésével. Imaközösségünk folyamatosan alakult meg. Eleinte csak néhányan jöttünk össze a havi közös imádságra, amit a hónap utolsó csütörtökére tettünk, idővel azonban egyre többen lettünk. Nagyon sok imát osztottunk szét az édesanyák között. Velünk párhuzamosan Csapon és Sislócon is alakultak csoportok, sőt nemrég az ukrán nyelvterületen is érdeklődtek imaközösségünk iránt. Az imát lefordították ukrán nyelvre is. Ennek kapcsán Szolyván idén megalakult az első imacsoport, ahol kb. ötven édesanya imádkozik havonta közösen.

A Szent Mónika-imát ismerik Rahón és még számos településen. Érdeklődnek iránta a görög katolikus édesanyák is.

Mi, ungváriak, idén ünnepeltük közösségünk fennállásának és működésének 5 éves évfordulóját, melyen részt vett Róna Gábor atya is. Közösen ünnepeltük ezt a számunkra nagy eseményt, melynek szervezésében és megtartásában sokat segített plébánosunk, Mészáros Domonkos atya is. Csapról, Sislócról és Botfalvából érkeztek vendégek, hogy velünk együtt ünnepeljenek.

A mai korban talán jobban, mint valaha, szükség van arra, hogy imádkozzunk gyermekeinkért, az ő hitükért, megtérésükért.

Szent Mónika életpéldája arra buzdít minket, hogy imádkozzunk, és az imádságunk nem marad eredménytelen.

Édesanyák! Fogjunk össze az imában!

Losák Erzsébet

A kárpátaljai Szent Mónika közösség néhány tagja

Szent Mónika

Az afrikai Tagasztában született 332-ben. 387-ben halt meg Ostiában (Itália). Ünnepét augusztus 27-én tartjuk.

Szent Mónika Szent Ágoston püspök édesanyja volt.

Életének titka az Isteni Bölcsesség, a Jézus Krisztus iránti szeretet volt, amelyet a szent könyvekből merített.

Mónikát a még pogány Patríciushoz adták feleségül. Sokat fáradozott azon, hogy férjét megnyerje Krisztusnak. Ezt nem szavakkal, hanem tettekkel igyekezett elérni. Férje hűtlenségeit és lélektelen dühkitöréseit hallgatag türelemmel viselte. A szeretetnek ez a nyelve, amelyben a bölcsesség és a kereszt szeretete nyilvánult meg, végül meghódította a férfit. Patrícius élete vége felé katekumen – keresztségre felkészülő – lett, és halálos ágyán megkeresztelkedett.

Özvegysége éveit Mónika a tevékeny szeretetnek szentelte. Erejét az oltárból merítette: egyetlen napot sem mulasztott el szentmise nélkül, és esténként is a templomba sietett az imádság órájában.

Hitének rendíthetetlensége és szeretetének ereje mégis főleg Ágostonnal szemben mutatkozott meg, mivel a legtöbb gondot és bánatot három gyermeke közül ő okozta neki.

Nem sokkal azután, hogy a világra hozta, kereszttel jelölte meg az újszülött homlokát és sót tett a szájába, ezzel a kor szokásainak megfelelően katekumennek tekintette fiát.

Azonban a nyugtalan és kereső Ágoston kora fiatalságától kezdve téveszmék és erkölcsi eltévelyedés áldozata lett. Ezzel nagyon sok gyötrődést okozott édesanyjának, aki szünet nélkül imádkozott érte.

Hosszú éveken át könnyek között könyörgött fiáért. Istenbe vetett bizalma sohasem ingott meg.

Biztatást kapott egy püspöktől, aki azt mondta neki: „Lehetetlen, hogy ennyi könny gyermeke elvesszen."

Ágoston elhagyta édesanyját, mert Isten terveiben ez a fájdalom is fontos szerepet játszott. Mónika mérhetetlenül szenvedett, amikor magára maradt, azonban megtanulta Istenre bízni gyermekét, míg végül egészen odaajándékozta őt Neki.

Bizonyos idő elteltével Mónika mégis követte Ágostont, aki akkor már Milánóban élt és Szent Ambrus prédikációit hallgatta, melyek nagy hatással voltak rá. 387-ben Ágoston megkeresztelkedett.

Az édesanya vágya végre teljesült. Halála előtt elmondhatta: „Tetézetten teljesítette kérésemet az Isten,... az Úr szolgájaképpen látlak már."

Szent Ágoston Egyházunk egyik legnagyobb szentje lett. Vallomások c. művében tanúságot tesz édesanyja töretlen hitéről és szeretetéről.

Szent Mónika élete példaképül szolgál minden keresztény édesanya számára.

„...szüntelenül kell imádkozni, és nem szabad belefáradni..." Lk 18,1

A Szent Mónika közösség napi imája:

MENNYEI ATYÁNK,
minden ajándék és öröm osztogatója, aki nekem az édesanyai hivatást adtad, hálát adok neked és áldom szent Nevedet.
ÚR JÉZUS!
Kérlek, növeld hitemet, erősítsd reményemet és tökéletesítsd szeretetemet, hogy jó keresztény édesanya lehessek!

SZENTLÉLEK ÚRISTEN,
erősíts engem, hogy életem minden nehézsége közepette se szűnjek meg gyermekeink hitéért imádkozni.

Minden könyörgés előtt mondjuk:
SEGÍTS MINKET URUNK,

– hogy gyermekeinket életünk példájával vezessük Tefeléd!
– hogy amikor gyermekeinkkel foglalkozunk, jóságos higgadtság, tekintély és szeretet áradjon belőlünk!
– hogy figyelemmel kövessük gyermekeink jellembeli fejlődését és meg tudjuk óvni őket a rossz környezeti befolyásoktól!
– hogy keresztény életünk oly vonzó legyen gyermekeink számára, hogy azt kövessék és másokra is átsugározzák!
– hogy gyermekeink tiszteljék Szentatyánkat, ragaszkodjanak az Egyházhoz és együttműködjenek lelkipásztorainkkal!
– hogy ha gyermekeink közül valamelyik meghívást kapna a papi vagy szerzetesi életre, azt hálásan elfogadjuk és támogassuk!
– hogy gyermekeink életük csalódásai, veszélyhelyzetei vagy testi megpróbáltatásai közepette is megtapasztalják gondoskodó szeretetedet!
– hogy ha az élet útvesztőiben egyik vagy másik gyermekünk megrendülne hitében és letérne a helyes útról, őt akkor is szeretetünkkel, türelmünkkel és imáinkkal segítsük, hogy visszataláljon Hozzád!
– hogy ha gyermekeink megbántanak, eltávolodnak tőlünk, vagy hálátlanok velünk szemben, mi akkor is teljes bizalommal terjesszük eléd kéréseinket!
– hogy férjeink megértsék, milyen fontos feladat gyermekeink jellemének és hitének erősítése, és szívből segítsék őket imáikkal is!
– hogy gyermekeink családjában a Te békéd és szereteted uralkodjon, és unokáink is erősödjenek hitükben!
– hogy amikor más édesanyákkal találkozunk, fel tudjuk ébreszteni bennük a Közösségünkhöz való tartozás vágyát!
– különösen könyörgök a mai napon ...gyermekért, ...

Könyörögjünk!

SZŰZ MÁRIA, égi Édesanyánk, eszközöld ki számunkra is azt az örömöt, amelyben Szent Mónikának volt része, amikor láthatta fia életében a hit diadalát!

ÚR JÉZUS, kérünk, add meg nekünk, szülőknek és gyermekeinknek azt a nagy kegyelmet, hogy majd együtt örvendezhessünk a Te dicsőségedben az egész örökkévalóságon át!

Amen

A Szent Mónika közösség megalakulásának története:

Madridban az Actio Catolica gyűlésen egy édesanya felvetette: „Mit tehetünk mi, édesanyák, hogy gyermekeink ne veszítsék el hitüket?"

Válaszul többen elhatározták, hogy naponta buzgón imádkoznak nemcsak a saját, hanem minden édesanya gyermekének hitéért, és a hét egy napján, amelyet mindegyikük szabadon választhat, a templomban is elmondják imájukat.

Lelkivezetőjük, Lorenzo atya támogatta elhatározásukat.

Szent Mónikát, Szent Ágoston püspök édesanyját választották eszményképül.

A kis közösséghez mind több édesanya csatlakozott, és 1987-ben megkapták a madridi bíboros érsektől az Egyház hivatalos jóváhagyását.

Az ima a világ más országaiba is eljutott és egyre terjed.

Magyarországra, majd Kárpátaljára Róna Gábor jezsuita atya hozta el ennek a közösségnek a hírét.

A kalocsai édesanyák kérésére ebben a városban 1992-ben, Szent Mónika napján, augusztus 27-én alakult meg az első csoport.

Dr. Dankó László érsek úr jóváhagyta és jó szívvel ajánlotta a paptestvérek és a hívek figyelmébe ezt a kezdeményezést.

Kárpátalján az első csoport 1998-ban Ungváron alakult meg; azóta Csapon, Sislócon és Szolyván is alakult már ilyen imádkozó csoport.

A közösségnek mindenki tagja lehet, aki vállalja, hogy az imát mindennap elmondja otthonában, és hetente egyszer az Oltáriszentség előtt is.

Az ungvári Szent Mónika közösség Róna Gábor atyával az 5 éves évfordulón

Evangelizáció hétről hétre

Jézus mondja: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek hát az aratás urát, küldjön munkásokat az aratásra." (Lk 10, 2) A Gondviselőnknek hála, nekünk is küldött missziós papokat Kárpátaljára.

Csapon öt évvel ezelőtt Roska Péter atya volt a plébánosunk. Karácsonyra készülődtünk. Örömet akart szerezni a csapi híveknek, ezért adventi időben háromnapos lelkigyakorlat megtartására hívta meg Mészáros Domonkos atyát, volt plébánosunkat. Ez volt életünk első lelkigyakorlata. Nagy élményben volt részünk. Valamennyien megtapasztaltuk Isten végtelen szeretetét. Különösen férjemre volt nagy hatással; nagy megtérése ekkor történt. Élményeinket Péter atyának is elmondtuk. Ő felajánlotta, ha Csapon igény van rá, szívesen tart felnőtteknek hittant. Azóta öt év telt el. Még csak „nyári szünetet" sem tartunk. Később Mékli Attila atya „örökölt" bennünket, sokunk örömére és megtérésére. Lelkesen folytatta hétről hétre az evangelizációs munkát. Most, hogy kárpátaljai küldetése neki is lejárt, Szulincsák Sándor atya a plébánosunk. Az Úr segítségével most ő terelget bennünket jó pásztor módjára és gondozza lelkünket. „Meg van írva: Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden tanítással is, amely az Isten szájából származik." (Mt 4, 4) Mi pedig szívesen hallgatjuk papjait, hisz Jézus mondta: „Aki titeket hallgat, engem hallgat." (Lk 10, 16)

Foglalkozásainkon 12-en vagy 14-en veszünk részt, de néha 25-30-an is összegyűlünk. Ilyenkor tudjuk: Jézus köztünk van! „Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük." (Mt 18, 20) Jézus, amikor tanított, tömegekhez szólt, nem választotta szét őket. Mi is különböző neműek és korúak vagyunk. 17 évestől 65 éves korig minden korosztály képviselteti magát. Különböző foglalkozásúak és családi hátterűek vagyunk. Még csak nem is egy városból gyűlünk össze: vannak, akik 6 km-t biciklinek fagyban, hóban, esőben és sötétben azért, hogy együtt lehessünk az Úrral. Előfordul, hogy kamaszkorú fiatalok is eljönnek szüleikkel vagy nagyszüleikkel, amikor őket is érintő témával foglalkozunk.

Minden csütörtökön érezzük, hogy Jézus hív minket. Vele akarunk találkozni, ahogy Ő az emmauszi tanítványokkal. Mivel foglalkozásaink este 7 órától kezdődnek, bizony ekkor már esteledik. Ő pedig velünk marad. Két vasárnapi szentmise között szükségünk van a csütörtöki foglalkozásra, hogy hitünk fejlődni tudjon. Emberek vagyunk, követünk el hibákat és bűnöket. Mindennap meg kell térnünk. Közösségben, Istenben bízva, egymást erősítve tudjuk ezt megélni. Közösen tudunk örülni csoportunkban egy-egy nagy megtérésnek. Ilyen volt többek között az is, amikor három gyermekük segített a szülőknek, hogy azok elsőáldozók legyenek és egyházilag rendezzék házasságukat.

Foglalkozásaink változatosak. Ha lelkiatyánk velünk tud lenni, akkor azok az estéink reményteljesebbek, mivel a jó pásztor visszaterelget bennünket az adott témához. Ha nem tud velünk lenni, akkor megmondja, mivel foglalkozzunk. Választhatunk:

– A Bibliából olvassuk el az aznapi evangéliumot, majd közösen megbeszéljük. Kinek mit üzen általa az Úr?

– Videofilmet is nézhetünk. Mivel sokan vagyunk és különbözőek, így több szempontból tudjuk értékelni a látottakat.

– Hallgathatunk hangkazettát is. Megosztjuk gondolatainkat és érzéseinket egymás közt.

– Szabad témákból, amelyek éppen aktuális, pl.: a bűn útjának buktatóiról, a megbocsátás felemelő érzéséről, a segítségnyújtás önzetlenségéről és arról, hogyan lehet keresztényi módon elviselni a megpróbáltatásainkat stb.

A Gondviselőnk és papjai segítségével többet tudhatunk meg vallásunkról, hitünkről és annak titkairól. Foglalkozásaink elején vagy végén meg tudjuk beszélni azokat az egyházi feladatokat, amelyeket az utcán nem lehet.

A Szentlélek szeretetét érezzük, amikor kedves vendégeket küld közösségünkbe. Nagy ajándék és feltöltődés, amikor Antal megyéspüspök atya jön el hozzánk. Látogatásakor úgy érezzük, hogy az Úr minket is nagyon szeret. Hiszen ilyen fáradhatatlan, tántoríthatatlan, hűséges püspökkel ajándékozta meg Kárpátalja sokat szenvedett híveit. Örömünkre szolgált, amikor a Domonkos-rendi Ármella nővér jött el közénk. Ízes magyarsággal beszélt elmélkedésében az imáról. Rumszauer Miklós atyáék „Az élet és lélek sebeinek gyógyulásáról" tartottak emlékezetesen szép estét. Jónás atya az Istenszülőről mondta el gondolatait. Júniusban Roska Péter atya látogatott meg bennünket papnövendékeivel együtt, hogy növeljék bennünk a hitet, a reményt és a szeretetet.

Ez alatt az öt év alatt közösségünk rengeteget változott. Másképpen gondolkodunk a hatalomról, pénzről és gazdagságról, vagyis a kísértésről. Megszabadultunk a tévé fogságából. A keresztény értékek lettek számunkra fontosak, Isten akarata szerint szeretnénk élni. Jézus Mester és Úr volt, mégis szolgált. Amikor nagycsütörtökön megmosta tanítványai lábát, ezt mondta: „Példát adtam, hogy amint én tettem, ti is tegyétek meg." (Jn 13, 15) Mi is szívesen szolgálunk Egyházunkban és segítünk embertársainknak. „Arról tudják meg, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt." (Jn 13, 35) Ehhez sok alázatra és szeretetre van szükségünk, valamint Isten kegyelmére.

Foglalkozásaink általában este 11 óráig tartanak. (Nem nézzük az óránkat, pedig sokaknak másnap munkába kell mennie).

Végül gyertyát gyújtunk, a szoba közepére helyezzük. Körbeüljük vagy körbeálljuk. Szabad imában összefoglaljuk, hogy mivel foglalkoztunk azon az estén. A mélyre evezünk gondolatainkkal. Engedjük,

hogy a Vigasztaló működjön bennünk. Megköszönjük az Úrnak, hogy újra összegyűjtött minket és velünk is maradt. Hálát adunk különböző dolgokért, imádkozunk beteg és haldokló embertársainkért. Könyörgünk papjainkért, családjainkért, ismerőseinkért és azokért, akikért nem imádkozik senki.

Befejezésül közösen elmondjuk a Miatyánkot és az Üdvözlégy Máriát. A szentmise és a foglalkozásaink alatt úgy érezzük magunkat mint Péter, a tanítvány a színeváltozáskor: „Uram, jó nekünk itt lennünk." (Lk 9, 33)

Ui.: Minden kedves érdeklődőt szívesen várunk minden csütörtökön este a plébániánkon.

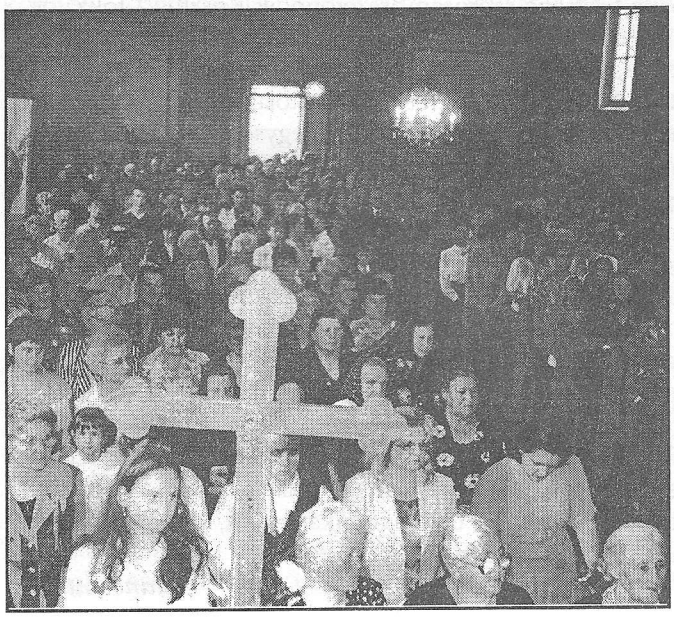
Berczik Józsefné Magdolna
Csap

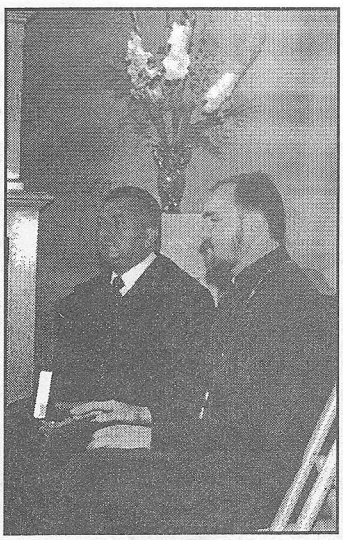
Százéves a csapi római katolikus templom

Csapon 1902-ben kezdték építeni az új római katolikus templomot. A Jó Isten segítségének és az emberek összefogásának köszönhetően 1903-ban már fel is szentelték, és a Szent Anna titulust kapta.

Ebben az évben, július 26-án került sor a 100 éves jubileumi templombúcsúra. Izgatottan és nagy örömmel készülődtek erre az ünnepre a csapi hívek. De nemcsak ők: a szentmisére a környező falvakból és városokból is sokan jöttek. Beregszászból például külön autóbusszal jöttek a nagyon lelkes hívek. Ez a nap a különböző felekezetű keresztények ökumenikus ünnepe lett. A templombúcsú szentmiséjén ugyanis részt vettek a reformátusok, magyar és ukrán görög katolikusok és a pravoszlávok képviselői is.

Mivel a háborúban a református templomot felrobbantották, a római katolikus templom több mint 50 évig adott otthont a református gyülekezetnek, amíg fel nem épülhetett az új református templom. Templomunk befogadta a magyar görög katolikusokat is, és az utóbbi években az ukrán görög katolikus híveket is. „Az én házam imádságnak háza minden népek közt" – mondja az Isten.

A szentmise ökumenikus jellegű lett, mivel nemcsak Schönberger Ferenc esperes atya Szentlélektől vezérelt, magasztos és élvezetes prédikációját hallgathatták meg nagy figyelemmel a jelenlévő hívek, hanem az ünnepen részt vevő református, görög katolikus és pravoszláv papok közül is többen szóltak a hívekhez. Egressy Miklós görög katolikus atya és Balogh János református esperes úr megköszönték, hogy közösen használhatták Isten házát – Isten dicsőítésére.

A szentmise után a templom melletti parkban került sor a közös agapéra, amelyet a hívek által hozott sütemények sokfélesége és ízletessége tett igazán élvezetessé. Nagy öröm volt ez a nap, ünnep minden jelenlévő számára. Ezáltal is erősödött közösségi életünk.

Nem csak a kőből épült templommal kell törődni. Minden keresztény ember templom, és templom ők együtt is: az Egyház.

Isten sugallatára Salamon így imádkozott: „Halld meg itt, Urunk, Istenünk, az éneket és az imádságot, legyenek szemeid nyitva e ház fölött éjjel és nappal, és hallgasd meg az imádságot, mellyel e helyről imádkozik hozzád a Te szolgád."

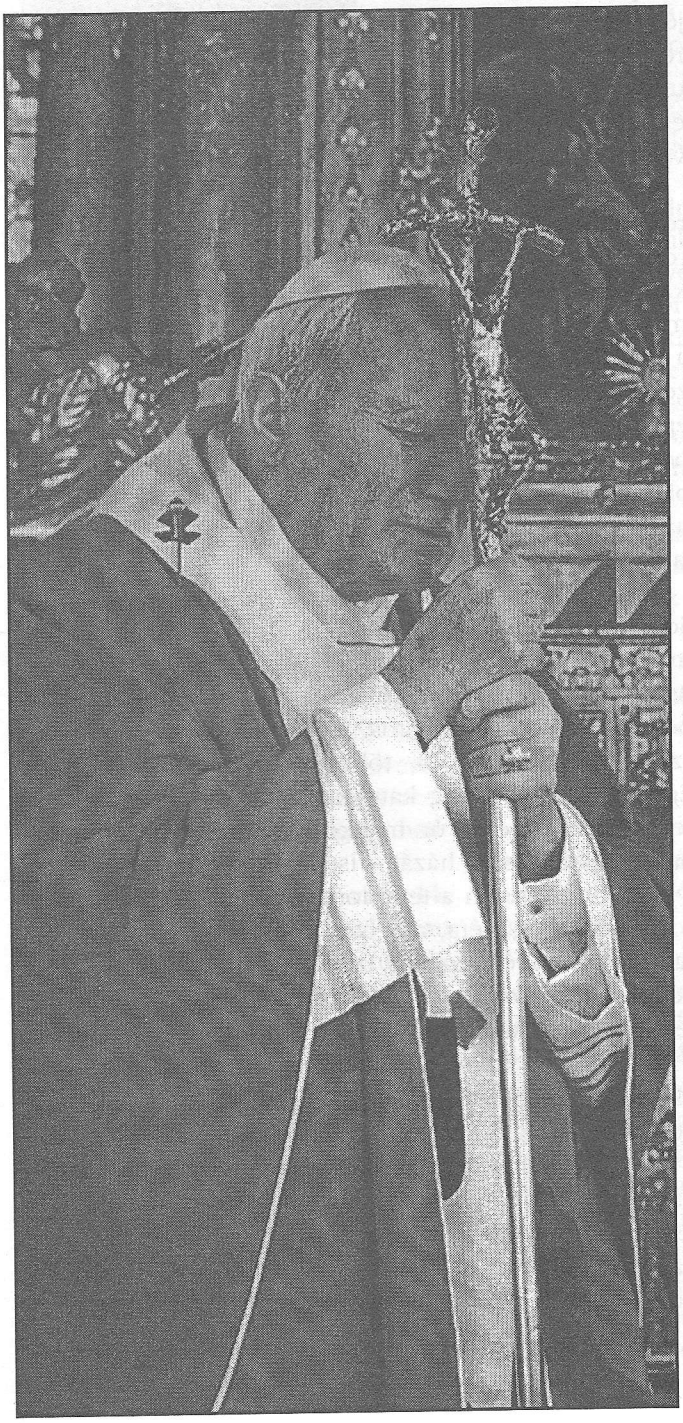
Berczik József, Csap

Isten szolgáinak szolgája

25 éve választották meg II. János Pál pápát

Huszonöt évvel ezelőtt lépett Péter utódainak székébe Karol Wojtyla krakkói bíboros. Sokakban még ma is a mély tekintetű, fiatalos lendületű, beszédében sokszor kemény pápa képe él. Huszonöt év múltával egy fizikailag megtört embert látunk. Öreg, viszont a szolgák szolgája, és nem dicsőségesen trónoló uralkodó: üdvösségünk paidagogosza, tanítója.

Mennyire beteljesülnek Jézus szavai Róma püspökén, Péter utódján: „Bizony, bizony, mondom neked: amikor fiatal voltál, felövezted magad, s oda mentél, ahova akartál. De ha majd megöregszel, kiterjeszted karod, más fog felövezni, aztán oda visz, ahova nem akarod." A különbség talán annyi, hogy János Pál tudatában van annak, hogy Jézus követségében jár, s követsége Krisztus Urunk keresztútja. A pápa, a püspök, a pap: követ, Krisztus szeretetének, a kereszt jelének és örömhírének hordozója. Wojtyla ifjúkorától tudatában volt ennek. Mikor bíborosként tartott lelkigyakorlatot, a keresztről beszélt, a jelről, amelynek ellene mondanak. Pápaként magasba emelte pásztorbotját, és fölkiáltott: „Benne van reményünk". Ma, túl a nyolcvanon, a keresztre mutat: az üdvösség kútfőjére, a kiengesztelődés forrására.

Talán sokszor nyomaszt minket az idős, fizikailag egyre gyengülő pápa látványa. Sokszor azonban nem látjuk a lényegeset: a pásztort, Isten szolgáját.

Papi szolgálata kezdetén a Szentatya tudatosan belevetette magát az egyház megerősítésébe. Már 1962-ben írja a „Mélység" című írásában: „Kérlek, vedd észre rögtön e mélységet, amelyet a szem tükre visszavillant. Ott rejlik valamennyiünkben, és a sok ember úgy vonszolja e mélységet, mint bárkát a vállon." Észrevenni Isten szeretetének mélységét, mely Krisztus keresztjében nyilatkozott meg. Isten szeretetének jele a kereszt. Ezt a Titkot hordozza a pápa, hordozza, mint Mária.

II. János Pál hasonló Péterhez, de Jánoshoz is. Csupán Krisztus szeretetét és békéjét hirdeti. „Szent János – Jeromos tanúsága szerint –, mikor késő agg korában Ephesusban tartózkodott, és tanítványai csak nagy üggyel-bajjal tudták karjukon elvinni a templomba, mivel többre már nem volt képes, valahányszor megálltak, ezt mondta: „Fiacskáim, szeressétek egymást!" Akkor a testvérek elcsodálkoztak, hogy mindig ugyanazt mondja, s megkérdezték tőle: „Mester, miért mondod mindig ugyanazt?" Ő pedig így válaszolt: „Mert ez az Úr parancsa, és ha csak ez az egy is megvalósul, az már elég."

Az Ige hirdetője, az Istennel együtt élő pap, a kereszt Titkának őre épp ezeknél fogva nem mehet nyugdíjba. A pápa tisztsége szorosan összefonódik Krisztus Titokzatos Testének egységével. Miképpen minden ember, annál fogva, hogy Isten saját képére és hasonlatosságára teremtve a teremtő szeretet helytartója lett, úgy a pápa is helytartó: a kiteljesedett Krisztus egységének jele az egyházban. A pápa tiszte védeni a hit, a remény és a szeretet egységét: „örök és látható őselve és alapja az egységnek mind a püspökök, mind a hívők sokaságában." (Lumen gentium 23). A pápa jel és jelzett. Rámutat Krisztus közösségére, az Igére, mely a Krisztushoz tartozók önazonosságának alapja; az Ige tanúira, akik szavatolják annak hiteles tolmácsolását; végső soron Krisztusra mutat.

Noha fizikailag megtört, és szellemi frissessége is alábbhagyott, a Szentatya ma is biztos jele Krisztus szeretetének, fáradhatatlanságának. Imádkozzunk érte, minden közvetlen és távoli munkatársáért, ahogy az egyházért is imádkozunk.

Stanco Attila

Szeptember-október szentjei

Szent Gellért (kb. 980-1046)
Ünnepe: szeptember 24.

Velencei gazdag patríciuscsalád sarja (eredeti neve: Gerardo) az egyik legismertebb magyar szentünk. Apja a Szentföldön halt meg, a kisfiút pedig a szerzetesekhez adták, s a velencei bencés Szent György-monostor apátja lett. A Szentföldre indult, de egy vihar miatt Isztriában kötött ki. Innen Pécsre, majd Székesfehérvárra került, ahol Szent Istvánnal és Szent Imre herceggel is közeli kapcsolatban állt, s „a liliomos szent hercegnek" később ő lett a tanítója. Majdnem tíz évig remetéskedett a Bakonyban, ahol több művet is írt, amelyekből, sajnos, csak egy maradt ránk, a Deliberatio.

Szent István 1030-ban Gellértre bízta a csanádi püspökség vezetését. István halála után Aba Sámuelnek megtagadta a szolgálatot, s megjövendölte bukását, a pogánylázadást és a saját vértanúhalálát is egyben. Az 1048-as pogánylázadás alkalmával jóslata beigazolódott: több társával egy taligán a mélybe taszították, ahol szörnyethaltak.

1083-ban Szent László avattatta szentté. Maradványait Csanádra vitték, ahol nagy kultusz alakult ki körülötte, több csodát is feljegyeztek a sírjánál. A török megszállás alatt azonban e kultuszhely teljesen elpusztult.

Kapisztrán Szent János (1386-1456)
Ünnepe: október 23.

Apja német származású volt, de ő már a dél-itáliai Capestrano városban született. Jogot tanult, fiatalon Perugia bírája lett, sőt kormányzója, s minden jel arra mutatott, hogy szép világi karriert fog befutni, amikor egy háborúban fogságba esett. A tömlöcben értelmetlennek tartotta egész addigi életét, s kiszabadulása után a ferences rend szigorúbb irányzatához csatlakozott. János úgy gondolta, hogy Istennek tervei vannak vele, s ezeket a terveket a prédikálásban látta elsősorban realizálódni.

Tette mindezt azért is, mert prédikátori tevékenysége a nagy nyugati egyházszakadás (1378-1417) idejére esett, illetve igazi csúcspontját utána érte el. János az egyházszakadás alatt kialakuló, de annak megszűnése (Konstanzi XVI. Egyetemes Zsinat (1414-1417) után is élő téveszmék ellen harcolt. Így fáradságot nem ismerve hirdette a pápaság krisztusi alapítását, az ún. „láthatatlan Egyház" létét, a hit és az Egyház egységét, valamint a különféle eretnekségek ellen is felemelte a szavát, különösen a huszitizmus ellen prédikált sokat. Prédikációi igen jól szervezettek voltak, s mindig tolmácsolással egybekötöttek. Útjait sok gyógyulás kísérte, és nagyhatású szónoklataira sokan hagyták ott az eretnek szektákat, illetve álltak be a ferences harmadrendbe.

Kapisztrán Szent János a frankfurti birodalmi gyűlésen emelte fel először Magyarországért a szavát, kiemelve, hogy a nyugati kereszténységnek segítenie kellene ezt az országot, mert így Európát is védelmezik. Ekkor (1452) látogatott először hazánkba. A következő évben Bizánc elesett, és mivel egy szövetséges hadsereg létrehozása nem sikerült, ezért III. Calixtus pápa védekező jellegű keresztes hadjáratot hirdetett meg, amelynek lényegi megszervezése, Carvajal bíboros mellett, Kapisztrán Szent Jánosra várt. 1456. április 15-én indult el Budáról a had, amely Hunyadi János seregével egyesülve végül is kivívta a híres nándorfehérvári diadalt. III. Calixtus pápa még a hadjárat ideje alatt elrendelte a déli harangozást és az Úrangyala elimádkozását Magyarország győzelméért. A dicsőséget egyik vezető sem élte sokkal túl, Hunyadi halála után, október 23-án Kapisztrán Szent János is meghalt. 1622-ben avatták boldoggá, 1690-ben pedig szentté.

Antiochiai Szent Ignác
püspök, vértanú
Ünnepe: október 17.

Ignác püspököt, akit Theophorosznak, azaz Istenhordozónak is neveztek, joggal számláljuk az apostoli atyák közé. Nemcsak azért, mert személyesen ismerhetett több apostolt is, hanem mert kiemelkedik azok közül, akik az apostolok után következő nemzedékben folytatták az Egyház alapjainak építését. Ignác nemcsak oszlop volt az épülő Egyházban, hanem levelei által századokon át, egészen a mai időkig megvilágosítja a hívők szívét.

Ignác az igazi püspök példaképe volt. Benne a jó pásztort lehetett látni, aki Mestere példája szerint életét adta a juhokért.

Életrajzi adataiból nem sokat ismerünk. Az 1. század közepe táján született, valószínűleg Szíriában. Vértanúsága körülményeiből arra következtethetünk, hogy rabszolga származású volt. Szent Péter és Evodiosz után harmadikként volt Antiochia püspöke.

A keresztényüldözés alatt Ignácot is elfogták, megbilincselték és hajón Rómába indították. A halálos ítéletet, mely úgy szólt, hogy vadállatok elé kell vetni, Rómában hajtották végre.

Ami a testéből megmaradt, azt a keresztények magukhoz vették, és eljuttatták Antiochiába.

A római martirológium úgy tudja, hogy az ereklyéket Antiochiából Rómába vitték át és a Szent Kelemen-bazilikában helyezték el.

Összeállította: Cserbánics Adrienn

Életige, 2003. október

„Hagyjátok, hadd jöjjenek hozzám a gyermekek, ne akadályozzátok őket, hisz ilyeneké Isten országa." (Mk 10,14)

Jézus mindig meglepetést okozott azzal, ahogyan viselkedett, ahogyan beszélt. Távol állt tőle az általános vélemény, amely szerint a gyermekek jelentéktelenek a társadalom szempontjából. Az apostolok viszont nem akarták, hogy ott legyenek Jézus körül, a „felnőttek világában": csak zavarnának. A főpapok és az írástudók is „látva a gyermekeket, akik így kiáltoztak a templomban: „Hozsanna Dávid fiának!", méltatlankodtak", és azt kérték Jézustól, hogy utasítsa őket rendre[1]. Jézus viszont egész másképp viszonyul a gyermekekhez: odahívja és magához öleli őket, rájuk teszi kezét, megáldja őket, sőt példaként állítja őket tanítványai elé:

„... ilyeneké Isten országa."

Az evangélium egy másik szakaszában Jézus arról beszél, hogy ha nem térünk meg, és nem leszünk olyanok, mint a gyermekek, nem lépünk be a mennyek országába[2].

De miért azoké Isten országa, akik olyanok, mint a gyermekek? Azért, mert a gyermek bizalommal apjára és anyjára hagyatkozik: hisz a szeretetükben. Karjukban biztonságban érzi magát, semmitől sem fél. Még ha érzékeli is, hogy veszélyek leselkednek rá, elég, ha még erősebben apukájába vagy anyukájába kapaszkodhat, és máris biztonságban érzi magát. Néha úgy tűnik, hogy saját apukája viszi bele valamilyen veszélyes helyzetbe, például hogy egy ugrás még izgalmasabb legyen. A gyermek pedig bizalommal nekirugaszkodik.

Jézus ilyennek szeretné Isten országának tanítványait. A hiteles keresztény olyan, mint a gyermek: hisz Isten szeretetében. Határtalan bizalommal van a mennyei Atya iránt, karjaiba veti magát, semmitől sem fél, mert tudja, hogy soha sincs egyedül. A próbatételek idején is hisz Isten szeretetében, hisz abban, hogy javára válik mindaz, ami történik. És ha valami aggodalommal tölti el? Megosztja az Atyával, és gyermeki bizalommal hiszi, hogy Ő mindent meg fog oldani. Mint a gyermek, teljesen rá bízza magát, nem okoskodik.

„... ilyeneké Isten országa."

A gyermekek mindenben szüleiktől függenek, mindent tőlük kapnak: ennivalót, ruhaneműt, otthont, gondoskodást, taníttatást... Mi is, mint „evangéliumi gyermekek", mindent az Atyától kapunk: úgy táplál minket, mint az ég madarait; öltöztet bennünket, mint a mezők liliomait; tudja, hogy mire van szükségünk, még mielőtt kérnénk[3], és megadja. Még Isten országát sem mi hódítjuk meg, hanem az Atya kezéből kapjuk ajándékként.

A gyermek ezenkívül nem tesz rosszat, mert nem ismeri azt. Az evangélium követője, ha szeret, elmenekül a rossztól, megőrzi tisztaságát, és újra ártatlan lesz. A gyermek, mivel nincsenek tapasztalatai, bizalommal tekint az életre, mint egy mindig új kalandra. Az „evangéliumi gyermek" mindent Isten irgalmába helyez, és elfelejtve a múltat, nap mint nap új életet kezd, nyitottan a Szentlélek sugallataira, mindig kreatívan. A gyermek egyedül nem tud megtanulni beszélni, szüksége van valakire, aki megtanítja. Jézus tanítványa sem saját észjárását követi, hanem mindent Isten igéjéből tanul meg, egészen addig, mígnem az evangélium szerint fog beszélni és élni.

A gyermek kész arra, hogy utánozza apját. Ha megkérdezik tőle, hogy mi lesz belőle, ha nagy lesz, gyakran édesapja foglalkozását mondja. Így tesz az „evangéliumi gyermek" is: utánozza a mennyei Atyát, aki a Szeretet; és úgy szeret, ahogyan Ő. Szeret mindenkit, mert az Atya „fölkelti napját jókra és gonoszokra, esőt ad igazaknak és bűnösöknek"[4]; elsőként szeret, mert Ő már akkor szeretett minket, amikor még bűnösök voltunk[5]; ingyen, érdek nélkül szeret, mert a mennyei Atya is így tesz...

Ezért van az, hogy Jézus szívesen veszi, ha gyermekek veszik körül, és példaként állítja őket elénk:

„Hagyjátok, hadd jöjjenek hozzám a gyermekek, ne akadályozzátok őket, hisz ilyeneké Isten országa."

Valóban, a gyermekek állandóan meglepetést okoznak. „Apu tegnap azt kérte tőlem, hogy menjek le a pincébe valamiért – írta nekem Betti, egy 6 éves milánói kislány. – Sötét volt a lépcsőn, és féltem. Aztán imádkoztam Jézushoz, és éreztem, hogy ott van mellettem."

Irén, Ilária és Laura (három testvér Firenzében) édesanyjukkal együtt autóval mentek bevásárolni. Amikor nagyapjuk házához értek, kérték, hogy felmehessenek hozzá üdvözölni őt. „Menjetek ti, megvárlak titeket" – mondta anyukájuk. Amikor visszatértek, megkérdezték: „Te miért nem jöttél?" „Nagyapától nem viselkedett velem valami jól, ebből majd megérti..." – válaszolta. Erre Ilária megszólalt: „De anyu, mindenkit szeretnünk kell, még az ellenségünket is..." Édesanyjuk hirtelen nem is tudta, hogy mit válaszoljon. Aztán kislányára nézve elmosolyodott, és így szólt: „Igazatok van. Várjatok meg itt!" – és felment egyedül a nagypapához.

A gyermekektől megtanulhatjuk, hogy hogyan fogadjuk Isten országát.

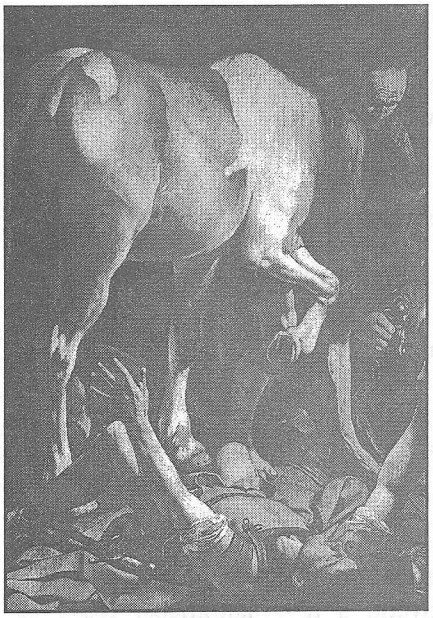
Chiara Lubich

[1] Vö.: Mt 21,15-16
[2] Vö.: Mt 18,3
[3] Vö.: Mt 6,26
[4] Mt 5,45
[5] Vö.: Róm 5,8

Caravaggio – II.

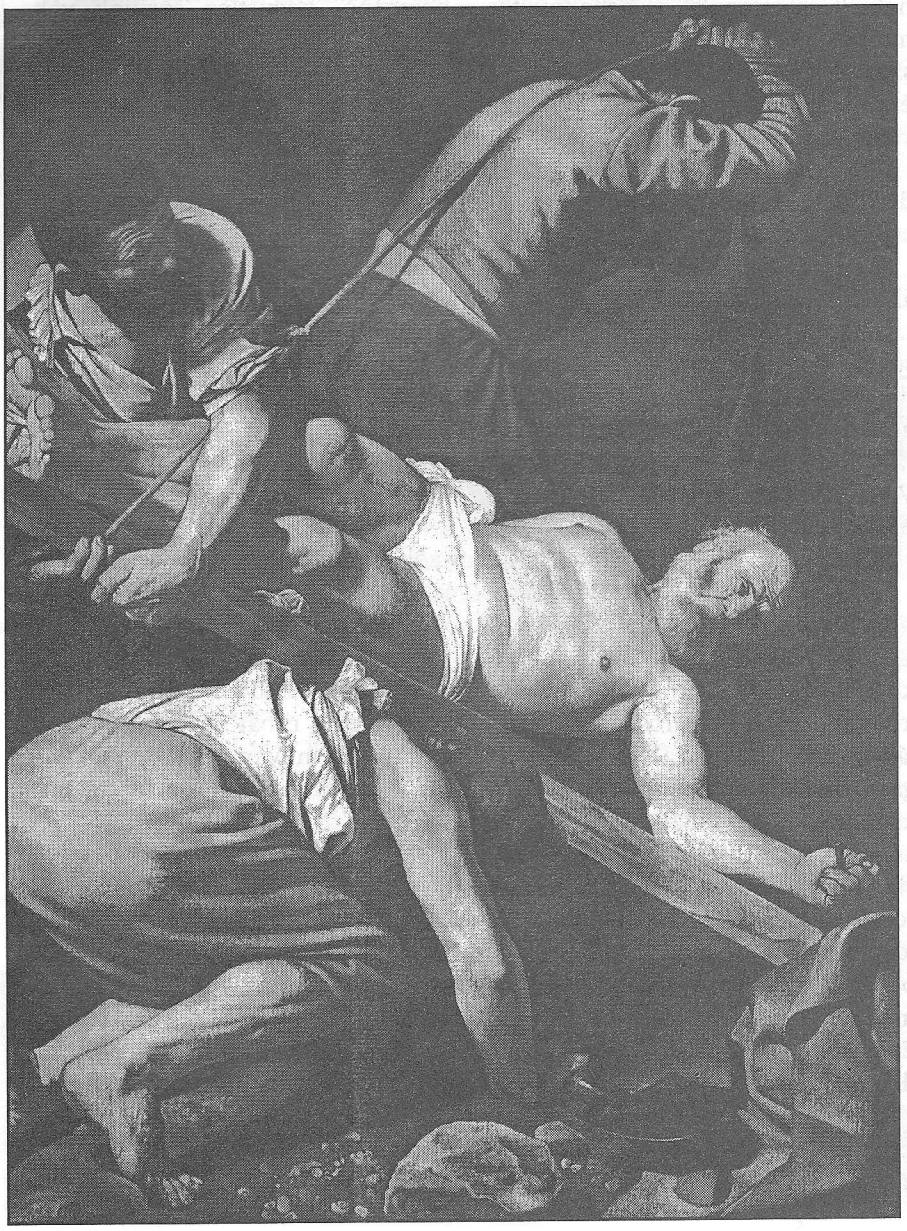
Caravaggio képei tetszenek a gazdag római mecénásoknak és gyűjtőknek. Egyre több megrendelést kap. Nem hallgatható el viszont, hogy nem csak a művészetben lépi át az illendőség határait. A hétköznapi életben is előtör lázadó természete, nyilvánosan, gúnyosan kritizál. Sértő megjegyzései miatt festőtársa pert indít ellene. Többször is verekedésbe keveredik. Egyik kortársa így ír róla: „Ő egy őrült és egy kitűnő koponya keveréke. Képes két hétig egyfolytában dolgozni, de azután egy vagy két hónapig csavarogni megy egy szolga társaságában, és tőrrel az oldalán kizárólag a szórakozást keresi, mindig készen a párbajra és a verekedésre..."

A fentiek fényében érthetővé válik, hogy Caravaggio sokkolta kortársait, művészi naturalizmusa miatt is, a gyűjtők viszont elismerték tehetségét. 1600-ban Cerasi bíboros, VIII. Kelemen pápa kincstárnoka megrendel nála két képet a Santa Maria del Popolo templom kápolnája részére. Az egyiknek, a *Saul megtérésé*nek kompozíciója látszólag egyszerű. Ugyan a kép csak két embert és egy lovat ábrázol, a nehézség azonban a jelenet tömör képkivágásából adódik. Az isteni megvilágosodást kizárólag Pál lecsukott szeme jelzi. Megragadó a megtérő ruhájának és a tarka ló szőrének színezése, a részletek kidolgozása.

Caravaggio: Saul megtérése

Caravaggio: Szent Péter keresztre feszítése

A másik képen, a *Szent Péter keresztre feszítése* jelenetében a kortársakat sokkolták a realista részletek – a hóhérsegédek közönséges ruházata, a vérnyomok egyikőjük kezén, a másik piszkos talpa. A művész megvilágítja Pétert, a hóhérok arca viszont fedve marad, így ítéli őket ismeretlenségre. A keresztet emelő dinamikus mozgással ellentétben a szentet teljes nyugalom jellemzi. Bár Caravaggio nem vallásosságáról volt híres, e jelenetben mégis az apostol rendíthetetlen belső ereje és a három férfi mechanikus erőkifejtése között jól érzékeltető ellentét a hit diadalát hirdeti az ember földi adottságai fölött.

Alkotó munkája során a művész figyelembe vette annak a helynek a sajátosságait is, ahonnan majd nézik a képet. Szent Péter tekintete a képen kívülre irányul, de nem a nézőre, hanem magában a templomban lévő keresztre. A szent így fejezi ki hitét, amelyből erőt merít. Caravaggio a festmény megvilágításánál is figyelembe vette, hogy a kápolnában a természetes fény balról esik a falra s így a képre. Saját művészi vallomása: „Egy mestert ismerek – a természetet!"

Risko Mariann

A kis hercegkisasszony

Holland mese

A tízéves Viola hercegkisasszony, Sziklavár hercegének leánya sírt. Apja, anyja hozzásietett.

– Mi bajod, Viola?

– Havat akarok! Azt akarom, hogy havazzon!

A hercegné összecsapta a kezét, és szörnyülködve szólt:

– De Viola, hiszen most nyár van, honnan vegyünk neked havat?

– Nem bánom én, akárhonnan vesztek, de én szánkózni akarok, s ha nem lesz hó, hát... én sírok!

S rákezdte mindjárt a nótáját.

Tudni kell, hogy Hercegkisasszonyt a szülei nagyon elkényeztették. Mindent megtettek neki, amit kívánt, s így makrancos, rossz és hóbortos madárka lett ebből a különben bájos leánykából. Ő pedig, amint látjuk, olykor még a lehetetlenséget is megkívánta. Valami kis ördög mindig a leghóbortosabb kívánságokat súgta a fülébe.

A gyöngeszívű atya gondolkozott, s aztán így kiáltott föl:

– Meglesz a hó, leányom!

Viola abbahagyta a sírást, a herceg meg parancsot adott ki, hogy a nép szolgáltassa be neki a sót. Aki csak egy morzsa sót megtart magának, halál fia. Abban a régi időben, mikor ez a herceg élt, még olyan hatalmasok voltak a fejedelmek, hogy ilyesmit is ráparancsolhattak a népre.

A nép hát bevitte a palotába a rengeteg sót, amit a herceg porrá zúzatott és elhintetett az udvaron és a környékén. Hófehér volt az egész vidék a sótól. A palota előtt csilingelt az aranytalpú szánkó. Viola beleült és boldogan szánkózott a havon. Éjszaka pedig jött a nagy eső, a sót felolvasztotta és elvitte a folyóba. A szegény nép sótlan levest meg kenyeret evett az egész esztendőben.

Máskor azt kívánta Viola az atyjától, hogy bábukat készítsen számára.

– Én nem tudok babát készíteni – felelte mosolyogva a herceg –, de ha kívánod, elhozatom országom minden boltjából az összes babát számodra.

– Nekem nem kell boltból baba – kötötte meg magát Viola –, nekem te csinálj, apus, babát!

– Ez a foglalkozás nem illik hozzám – ellenkezett a herceg. – Mit szólnak hozzá országnagyjaim, katonáim, alattvalóim, ha megtudják, hogy én bábukat gyártok? Te, Viola, inkább elszedetem országomban az összes gyerektől a babákat és neked ajándékozom, csak mondj le erről a kívánságról!

– Nekem nem kell más gyerek babája! Apus csináljon nekem sok, sok babát! Különben sírok!

Mit volt mit tenni? Apus, aki nem bírta nézni, ha leánykája könnyezett, nekiült, megtanulta a babakészítés mesterségét, és gyártotta a tucatszámra a babákat Violának. Egyszer éppen javában dolgozott, mikor valaki így szólalt meg mellette:

– Hát mégis igaz, amit a hír mondott? Az a rossz leány csakugyan csúfot űz az atyjából!

A herceg föltekintett, hát a király állt előtte.

– Nem szégyelli magát hercegséged, hogy egy rossz kisleány minden bogarát teljesíti? – kérdezte szigorúan a király. – No, de hát majd ráncba szedem én őt! Elviszem Violát magammal királyi udvaromba, és leszoktatom a hóbortjairól.

A herceg letérdelt a király előtt:

– Oh, uram, ne vidd el Violámat, nem tudok nélküle élni!

A király hajthatatlan volt, s Viola a királyi udvarba került. Itt aztán nem kényeztették, s hamarosan leszoktatták bogarairól. Még a cipőjét is magának kellett befűznie, ami, tudvalevő, nem nagy mulatság, noha neki aranycipője volt s ezüst cipőfűzője. Ha pedig rossz volt, aranytálon három nap egymásután sárgarépafőzeléket adtak neki ebédre, amit pedig a tizedik gyerek se szeret, még ha gyémánttálban hozzák is. Egyszer egy csikorgó, roppantul hideg téli napon nagy havazás volt.

– Viola, eredj sétálni, hiszen te szereted a havat! – mondotta a király, aki értesült már arról, hogyan szánkózott nyáron a hercegleány.

Viola egy udvarhölggyel elment sétálni. Csaknem lefagyott az orra. A városon kívül egy öregasszonnyal találkozott.

– Honnan, honnan néni? – kérdezte Viola tőle.

– Sziklavár hercegének országából – felelte ez.

Viola szíve megdobbant. Ez az ő hazája volt.

– Hogy vannak Sziklaváron az emberek? – kérdezte mohón.

– Most már jó dolguk van! – felelte az anyó.

– Hát azelőtt rossz dolguk volt?

– Amíg odahaza volt a kis Viola hercegnő, kegyetlen sorsunk volt. Amiatt mindig zaklattak bennünket... még a sót is elvették tőlünk.

– Hát nem sajnálja senki a kis Violát? – kérdezte a szégyentől elpirulva a leány.

– Senki. Legföljebb az apja meg az anyja.

A leánykának kicsordult a könnye.

– Hát én ilyen rossz voltam? – kérdezte magában.

Nagy-nagy vágy támadt benne, hogy őt is szeressék az emberek. És úgy érezte, hogy szíve kalitkájába berepült egy édeshangú madárka: a jóság.

– Maga, néni, amint látom, fázik – szólt részvéttel a leány az anyókához.

– Fázom is, éhezem is.

Viola odaadta a gyöngynyakláncát a szegény asszonynak, hogy vegyen azon meleg ruhát és ételt. El lehet képzelni, milyen boldog volt a szegény asszony, aki egyszerre gazdag lett.

Aztán mikor Viola hazament atyjához, sohasem zaklatott senkit oktalan kívánságaival, kedves és jószívű volt mindenkivel szemben, küldött minden szegény embernek elegendő sót, hogy ne legyen sótlan a levese, meg cukrot, hogy ne legyen keserű a kávéja, és maga készített bábut a szegény gyermekeknek, hogy legyen mivel játszaniuk.

(Sebők Jenő feldolgozása)

Bibliai kvíz – 4.

1. Ki kapta büntetésül azt, hogy a mező füvét kell ennie?
2. Mi miatt támadt vita Ábrahám és unokaöccse, Lót között?
3. Hány fia volt Jákobnak, és hogy hívták a legfiatalabbat?
4. Ki volt Mózes utóda, hogy népét az Ígéret földjére vezesse?
5. A bírák között volt egy nő is, hogy hívták?
6. Dávid házasságtörést követett el Batsebával, majd meggyilkoltatta annak férjét. Miután Urija meghalt, megtartották az esküvőt, a gyermek is megszületett. Úgy tűnt, minden a legjobb rendben van. Ám ekkor megjelent egy próféta, és fény derült a piszkos epizódra. Dávidnak úgy kell látnia önmagát, ahogyan Isten látja őt. Megalázó tapasztalat ez egy király számára. Isten megbocsát ugyan neki, de büntetésből elveszíti gyermekét. Hogy hívták a prófétát, aki Dávidot ráébresztette Isten előtti helyzetére?
7. „Ne legyen közöd annak az igaz embernek a dolgához! Az éjjel álmomban sokat szenvedtem miatta." Ki üzente ezt, és kinek?
8. Mi a jelentése a Betlehem névnek?
9. Miért nevezik az evangéliumok a pénteket az előkészület napjának?
10. „Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban?" Kitől illetve kiktől származik ez a kérdés?

Bibliai vetélkedő

Kedves fiatalok!

A Bibliai vetélkedő folytatódik, de most már minden egyes alkalommal kisorsoljuk a helyes beküldők közül a nyertest és könyvjutalomban részesítjük. Sok sikert hozzá!

Kérdéseinek megfejtéséhez A rómaiakhoz írt levél ad segítséget.

1. Mit tesz az az ember, aki ítélkezik mások felett?

a) Önmagát ítéli el, mert ő is hasonlókat tesz.
b) A jót cselekszi.
c) Jogosan bíráskodik.

2. Mi által igazul meg az ember?

a) Jó cselekedet
b) Hit
c) Alázat

3. Folytasd az idézetet!

Ne hagyd, hogy a rossz legyőzzön téged; te győzd le a rosszat ..... !

4. A legfőbb parancs.

Ne tartozzatok senkinek semmivel, csak azzal, hogy.....

a) egymásnak jót tesztek.
b) egymást kisegítitek.
c) egymást szeretitek.

5. Mit kér Pál apostol a testvéreitől?

a) Megértést
b) Imát
c) Ételt

A Bibliai kvíz harmadik fordulójának helyes megfejtése

Újszövetség

1. „Azelőtt Isten a próféták útján több alkalommal és többféle módon szólt őseinkhez. Ebben a végső korszakban a Fia által beszélt hozzánk..." Hogy hívjuk szakkifejezéssel Istennek ezt az önközlő tevékenységét? – ***Kinyilatkoztatás***
2. Mivel hasonlítja össze Pál apostol az egyházat a korintusi levélben? – ***A testtel (Jézus Teste)***
3. Kiket nevezett „korintusiaknak" az ókori világ? – ***Az erkölcstelen személyeket***
4. „Istennél semmi sem lehetetlen." Kitől származik ez a megfogalmazás? – ***Gábor angyal***
5. Az egyik evangélistánál gyakoriak az utalások az ószövetségi ígéretek teljesedésére. Melyik evangélistáról van szó? – ***Máté***
6. Ki volt Didimusz? – ***Tamás apostol***
7. Jézus családfájában hány tagot sorol fel Máté, hányat Lukács? – ***Máté negyvenegyet, Lukács hetvenhetet***
8. A Júdás levél szerzője ki testvérének vallja magát? – ***Jézus Krisztusnak a szolgája, Jakabnak meg testvére***
9. Jézus imádkozott egyik apostoláért, hogy meg ne inogjon hitében. Melyik apostolról van szó? – ***Péterről***
10. Hány kenyérszaporításról tesz említést Márk evangélista? – ***Kettőről (első alkalommal öt kenyér, két hal és tizenkét kosár maradék; második alkalommal egy kis hal és hét kosár maradék)***

Helyes válaszok az előző szám Bibliai vetélkedőjében feltett kérdésekre

1. Mit jelképez a hét csillag és a hét gyertyatartó?
c.) A hét egyház angyalát és a hét egyházat

2. A látomásban hány vén ült a királyi szék körül?
a.) Huszonnégy

3. Az ötödik harsona megfújása után mik jöttek ki a kút füstjéből?
b.) Sáskák

4. Az angyal, aki leszállt az égből, hány esztendőre kötözte meg a sátánt?
a.) Ezer

5. Folytasd!
Beteljesedett! Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég.

A rejtvények megfejtéseit 2003. október 20-ig kérjük beküldeni a szerkesztőség címére!

HUMOR

– Nővér! Vett vért a pácienstől?
– Igen, de sajnos, csak öt liter jött ki.

Egy ember autózik az M-7-esen. Hallgatja a rádiót, ahol bemondják, hogy vigyázat, az M-7-esen egy őrült szembeautózik a forgalommal.
Mire az emberünk:
– Mit egy, száz!

MEGFEJTŐK

Helyes megfejtést küldtek be:

BIBLIAI VETÉLKEDŐ

Barna Mária (Csap)
Bodák Hajnalka (Técső)
Bucsok Sándor (Nagyszőlős)
Butella Éva (Beregszász)
Csaknádi Marietta (Munkács)
Demjén Katalin (Rát)
Ferenc Beáta (Rát)
Háda Beáta (Bene)
Kiss Melinda (Szürte)
Münich Éva (Oroszi)
Perduk Valentina (Csap)
Simon Anna (Munkács)
Simon György (Munkács)
Szabó Beáta (Bakos)
Tóth Gergely (Bakos)
Veres Diána (Palágykomoróc)

Könyvjutalomban részesült:
Ferenc Beáta ráti olvasónk.
Gratulálunk!

BIBLIAI KVÍZ, PONTSZÁMOKKAL

Barna Mária – 5 p. (Csap)
Boda Attila – 8 p. (Beregszász)
Bodák Hajnalka – 9 p. (Técső)
Butella Éva – 8 p. (Beregszász)
Demjén Katalin – 8 p. (Rát)
Gor Éva – 7 p. (Visk)
Kiss Melinda – 6 p. (Szürte)
Kulcsár Tamás – 5 p. (Szürte)
Münich Éva – 6 p. (Oroszi)
Perduk Valentina – 6 p. (Csap)
Pufler Anikó – 7 p. (Visk)
Pufler Beáta – 7 p. (Visk)
Simon Anna – 9,5 p. (Munkács)
Simon György – 9,5 p. (Munkács)
Tóth Henrietta – 4, 5 p. (Téglás)

– Mondja, a maga férje mindig ilyen szörnyen horkol?
– Nem. Csak amikor alszik.

Egy tinédzser a barátnőjéhez a mozi bejárata előtt:
– Tehát csak tizennyolc éven felülieknek! De hát úgysem mehetnénk be, mert nincs, aki vigyázzon a kisbabámra.

– Ki az abszolút ügyetlen?
– Aki magába roskad és melléesik.

– Mi az? Négy lába van, mégis elesik?
– Félbevágott pók.

Két repülő húz az égen.
– Melyik a lány?
– A bombázó.

Hogyan bontja fel a rendőr a konzervdobozt?
Ráüt a gumibotjával, és azt kiáltja:
– Kinyitni! Rendőrség!!!

– Akarsz sokat keresni?
– Igen!!!
– Akkor majd elbújok!

– Miért teszi a rendőr a rádiót a hasára?
– Hogy róla szóljon a műsor.

– Jaj, doktor úr, azt hiszem, a sok kagylótól vagyok rosszul.
– Friss volt? – kérdi az orvos, miközben a beteg hasát tapintja.
– Honnan tudjam?
– Hogy nézett ki, mikor szétnyitotta?
– Szét kellett volna nyitnom?

– Miért nem szereti Derrick felügyelő az Old Spice-t?
– Mert neki bizonyíték kell, nem ígéret!

– Tudod, mi az, hogy absztrakt? – kérdi a tanár Mórickát.
– Igen. Amit nem lehet megfogni.
– Helyes. Mondj egy példát!
– Tüzes vas...

– Mi a csalás? – kérdezi az egyetemi tanár a vizsgán a jövendőbeli ügyvédet.
– A csalás az lenne, ha a tanár úr megbuktatna a vizsgán.
– Ezt meg hogy gondolja?
– Úgy, hogy a törvény szerint az követ el csalást, aki kihasználja másnak a tudatlanságát, hogy általa kárt okozzon neki.

Számtantanár: Három meg három?
Pistike: Döntetlen.

– Apu, ki volt Hamlet?
– Mi a csodának ajándékoztuk neked azt a szép Képes Bibliát, ha még azt sem tanultad meg belőle?

– Én mindig megelőztem a gimnáziumi osztálytársaimat.
– Emlékszem rá – szól oda a régi barát –, a többiek alig voltak tizenegy évesek, te pedig már a tizennegyediket tapostad.

A fiatalasszony a hotelportást szidja:
– Mit gondol, maga? Azért, mert falusi vagyok, ilyen kis szobába akar bepréselni?
– Nyugodjon meg, asszonyom, ez még csak a felvonó.

A vendég odahívja a teremfőnököt:
– Mondja, mit keres ez a légy a levesemben?
– Ha jól látom – hajol a tányér fölé érdeklődéssel a pincér –, a hátúszást gyakorolja.

Beáta a táncpartneréhez:
– Mondja, mi a foglalkozása?
– Egyetemi hallgató. Földrajz szakos.
– Akkor bizonyára tudja, mik a határai.

Az új tanár szeretne közelebbről megismerkedni a kis nebulókkal, ezért családjuk felől érdeklődik.
– Na, Pistike, hányan vagytok testvérek?
– Hat fiú, tanító bácsi, s mindegyiknek van egy lánytestvére.
– Hűha! Tehát tizenketten vagytok?
– Dehogyis, tanító bácsi, csak heten.